

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การศึกษาภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา (Discursive Practices of Education) ในพื้นที่โรงเรียนที่มีต่อชาวปากะญอ: กรณีศึกษา โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จังหวัด ลำพูน ครั้งนี้ ผู้ศึกษามุ่งที่จะวิเคราะห์ให้เห็นถึงสถานภาพ (Status) และบทบาท (Role) ของเรื่องการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่มีต่อชาวปากะญอ ในฐานะเป็นวาทกรรม (Discourse) ชุดหนึ่ง ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาในพื้นที่โรงเรียน ซึ่งเป็นพื้นที่/ สถาบันหลักของการถ่ายทอดการศึกษารูปแบบของรัฐ ที่ส่งผลกระทบต่อความคิด ความเชื่อของกลุ่มชาติพันธุ์ ที่สะท้อนระบอบความจริงของกลุ่มชาติพันธุ์ที่เชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก ภายใต้วาทกรรมการศึกษาที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

โดยจะได้วิเคราะห์ผ่านชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ว่ามีวาทกรรมชุดใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งโดยเนื้อแท้แล้วโรงเรียนก็เป็นพื้นที่ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษารูปแบบหนึ่ง ซึ่งอาจสรุปโดยอนุมานได้ว่า พื้นที่โรงเรียนเป็นพื้นที่หลักที่รวบรวมพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ของวาทกรรมการศึกษาที่ไหลเวียนเกิดขึ้นจริง แทบทั่วทุกอณูปริมณฑลในพื้นที่โรงเรียน ผ่านรูปแบบ พิธีกรรม และการผลิตซ้ำรูปแบบต่างๆ ในลักษณะของการเป็นชุดส่วนเลี้ยวต่างๆ ที่สะท้อนภาพให้เห็นการถ่ายทอด ส่งผ่านรูปแบบสังคมกระแสหลัก ที่เคลือบแฝงมากับเรื่องการศึกษา ที่เกิดขึ้นภายใต้ปริมณฑลพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในรูปของวาทกรรมการศึกษา (Discursive of Education) ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่มีต่อชาวปากะญอ

ในขณะเดียวกันนั้น การวิเคราะห์การศึกษาที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่มีต่อชาวปากะญอ ผู้ศึกษามีอาจลดทอนพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับเรื่องการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยวิเคราะห์สรุปออกมาเป็นเพียงพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ที่สอดคล้องประสานต่อเนื่องกัน และ/ หรือมีปฏิสัมพันธ์กลมเกลียวเป็นเนื้อแท้แก่นสารเดียวกัน แต่จะสะท้อนภาพให้เห็นลักษณะการ

สอดคล้องกันของพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ที่เกิดขึ้น ในลักษณะของการเป็นชุดพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ที่มีความสลับซับซ้อน แตกต่าง โดยชุดพื้นที่ส่วนเลี้ยวต่างๆ ก็มียุทธศาสตร์ในการเข้ามาอยู่ร่วมกันภายใต้ปริณทลวาทกรรมการศึกษาพื้นที่เดียวกัน ที่นอกเหนือจากเป็นการถ่ายทอด/ส่งผ่านความรู้ ยังเป็นเรื่องการช่วงชิงการนำ(Hegemony) ในการถ่ายทอดระบอบความคิด ความเชื่อ ที่มีต่อสังคมกระแสหลัก ที่เคลือบแฝงมากับการถ่ายทอดการศึกษารูปแบบกระแสหลักของรัฐในพื้นที่โรงเรียน ที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยเรียบเรียงผลการวิเคราะห์ห้ศึกษาออกเป็น 2 ภาคส่วน ดังนี้

ภาคที่ 1 วาทกรรมการศึกษา (Discourse of Education)

ภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา (Discursive Practices of Education)

ภาคที่ 1 วาทกรรมการศึกษา (Discourse of Education)

ในภาคส่วนของวาทกรรมการศึกษา (Discourse of Education) เป็นการศึกษาสืบค้นวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยด้อมในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ว่ามีวาทกรรมชุดใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา และวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องนั้น มียุทธศาสตร์ในการเข้ามาสู่พื้นที่วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยด้อมในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาเป็นอย่างไร

จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร การสังเกต และการสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา พบว่ามีวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษา (Discourse of Education) ที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยด้อมในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาชุดต่างๆ ดังต่อไปนี้

วาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์

การศึกษาสืบค้นชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ว่ามีวาทกรรมชุดใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยด้อม อาจต้องสืบย้อนไปถึงการเกิดกลุ่มชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยด้อม ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์คาบเกี่ยวโยงซึ่งกันระหว่างกลุ่มชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยด้อม โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วัดพระพุทธรบาทห้วยด้อม โดยมีพระครูพัฒนกิจจานุรักษ์ หรือ หลวงปู่ครูบาวงศ์ ซึ่งเป็นที่เคารพศรัทธาของชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยด้อม และได้รับการยกย่องว่าเป็น

หนึ่งในสามของเทพเจ้าชาวกระเหรี่ยง ซึ่งมีครูบาศรีวิชัย ครูบาขาวปี และหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นผู้สร้างความเกี่ยวโยงซึ่งกันระหว่างกลุ่มชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยต้ม โรงเรียนพระปริยัติธรรม พระชัยยะวงศาพัฒนา วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม เป็นพื้นที่ซึ่งมีปฏิสัมพันธ์คาบเกี่ยวโยงซึ่งกันมา จนถึง ณ ปัจจุบันนี้

...โดยสภาพเดิมที่ยังไม่เป็นหมู่บ้านหมู่บ้านห้วยต้มในปัจจุบันนั้น มีเพียงวัดพระพุทธรบาทห้วยต้มที่สภาพวัดยังเป็นวัดร้างอยู่ ที่มีเพียงรอยพระพุทธรบาทและน้ำบ่อทิพย์ ครั้นถึงปี พ.ศ. 2448 ครูบาคำมุยมหาชัย วัดบ้านแว่นและคณะศรัทธาได้พร้อมใจกันไปนิมนต์ พระครูพัฒนากิจจานุรักษ์ (ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา) เมื่อครั้งเป็นพระจันทวังโสภิกขุ จากวัดป่าพลู อำเภอบ้านโฮ้ง จังหวัดลำพูน มาจำพรรษาที่วัด พระพุทธรบาทห้วยต้ม เพื่อทำการบูรณปฏิสังขรณ์เนื่องจากเห็นว่าครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาท่านเป็นพระนักพัฒนา เมื่อได้รับคำนิมนต์ ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาจึงได้เดินทางมาจำพรรษาเป็นการถาวร ณ วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม พร้อมด้วยคณะศิษย์ ตรงกับวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2489 และได้ร่วมกับคณะศรัทธาชาวบ้านดำเนินการบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม เริ่มงานก่อสร้างวิหารครอบรอยพระพุทธรบาทห้วยต้มโดยวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2490 จนถึงปัจจุบัน ผลงานของครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาเป็นที่เลื่อมใสของชาวบ้านและประชาชนโดยทั่วไป ทำให้วัดพระพุทธรบาทห้วยต้มซึ่งเดิมเป็นวัดร้างเจริญขึ้นมา

จากที่ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนามาจำพรรษาและบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม คณะศรัทธาที่มาร่วมงานบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม ส่วนใหญ่เป็นชาวปากะญอที่มาร่วมบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม โดยตอนแรกยังไม่มีหมู่บ้านห้วยต้ม ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาได้สร้างศาลายาวภายในวัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม เพื่อเป็นที่พักชาวปากะญอที่มาร่วมงานบูรณปฏิสังขรณ์วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม ชาวปากะญอมีความศรัทธาอยากอยู่ใกล้ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนา ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาท่านจึงสร้างหมู่บ้านห้วยต้มให้ชาวปากะญอที่มาร่วมงานปฏิสังขรณ์และศรัทธาอยากอยู่ใกล้ท่าน โดยครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนาได้วางแผนผังหมู่บ้านทุกซอยเป็นรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก ตรงกลางพื้นที่สี่เหลี่ยมมุมฉาก สร้างเป็นไฉบ้านเพื่อเป็นศูนย์รวมใจของชาวบ้านนอกจากหมู่บ้านห้วยต้มแล้ว ครูบาเจ้าชัยยะวงศาพัฒนายังสร้างโรงพยาบาลสี่ โรงเรียนบ้านห้วยต้ม และโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

เมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยมีพระครูพัฒนากิจจานุรักษ์ (หลวงปู่ครูบาวงศ์) เป็นองค์ประธาน ในการก่อตั้งโรงเรียนแห่งนี้และเป็นเจ้าอาวาสวัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม ต่อมาได้รับ อนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2542 ในลำดับแรกของการสถาปนาพื้นที่โรงเรียนมีการสอนนักธรรมตรี ถึงนักธรรมเอกและบาลี 1-2,3 เป็นอันดับแรก ภายใต้สังกัดการควบคุมของสำนักงาน พระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยเปิดรับผู้เข้ามาเรียนโดยต้องบวชเป็นสามเณร สามเณรที่ ศึกษาอยู่ที่เป็นสามเณรชาวปากะญอที่อยู่ในพื้นที่หมู่บ้านห้วยต้ม และสามเณรที่เป็นชาว ปากะญอที่มาจากอำเภอแม่ละมาด อำเภอท่าสองยาง จังหวัดตาก และอำเภอชุมยวม อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ต่อมาได้รับอนุญาตจัดตั้งเป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เมื่อวันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2542 ตามใบอนุญาต เลขที่ 19/ 2543 เปิดทำการสอนระดับชั้น ม.1-3 (ช่วงชั้นที่ 3) ในปีพุทธศักราช 2549 ในปี การศึกษา 2550 ทางโรงเรียนได้รับอนุญาตให้ขยายชั้นเรียนช่วงชั้นที่ 4 ขึ้นมาอีก หนึ่ง ห้องเรียนคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2551 เปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปี การศึกษา 2552 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

(คนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2555)

ปฏิสัมพันธ์คาบเกี่ยวโยงซึ่งกันระหว่างกลุ่มชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยต้ม โรงเรียนพระ ปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วัดพระพุทธรบาทห้วยต้ม เกิดจากการพัฒนาของหลวงปู่ครูบา วงศ์ที่มีต่อชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยต้ม ที่เกิดขึ้นภายใต้ความเชื่อ ความศรัทธา ที่มีต่อหลวงปู่ ครูบาวงศ์ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา เมื่อกล่าวถึงพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศา พัฒนา จึงเป็นการกล่าวถึงที่เชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับหลวงปู่ครูบาวงศ์ที่มีต่อชาวปากะญอ หมู่บ้าน ห้วยต้ม เป็นวาทกรรมการศึกษาชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ หมู่บ้านห้วย ต้ม ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับหลวงปู่ครูบาวงศ์ มี รายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเป็นองค์อุปถัมภ์ก่อตั้งโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยสะท้อน ภาพมาจากการใช้ชื่อโรงเรียนชื่อเดียวกับหลวงปู่ครูบาวงศ์ การสะท้อนออกมาในรูปแบบการ สอดแทรกในพื้นที่ต่างๆ เช่น การติดภาพหลวงปู่ครูบาวงศ์หน้าอาคารโลเกะวิฑู ด้านหน้าระเบียบชั้น 2 ซึ่งเป็นตึกที่เป็นบริเวณลานกิจกรรมในการเข้าแถวตอนเช้า และตอนเย็น การจัดบอร์ดนิทรรศการ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับประวัติโรงเรียน โดยมีภาพหรือประวัติครูบาวงศ์ร่วมอยู่ด้วย

2. การเป็นปฐมพระอาจารย์ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา การแสดงออกในพิธีไหว้ครู ที่นักเรียนที่เป็นสามเณรจัดพิธีไหว้ครูกับหลวงปู่ครูบาวงศ์เพื่อแสดงความเคารพที่ศิษย์มีต่อครู นอกเหนือจากรูปแบบพิธีกรรมที่แสดงออกในทางปฏิบัติ ในทางความคิด ความเชื่อของสามเณรที่เป็นชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

3. การถ่ายทอด/ เผยแผ่คำสอน จารีตปฏิบัติตามแนวทางพุทธศาสนา ตามคำสอน ข้อปฏิบัติของหลวงปู่ครูบาวงศ์ สะท้อนภาพออกมาในรูปแบบของการทำกิจกรรมต่างๆ เช่น ในการเข้าแถวที่มีบทสวดคำไหว้ครูบาวงศ์ในทุกเช้าก่อนเข้าเรียน หรือสะท้อนภาพออกมาจากระบอบความคิด ความเชื่อ สามเณรชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เมื่อกล่าวถึงมิติทางวัฒนธรรมสังคมกระแสหลักที่คาบเกี่ยวกับมิติจารีตปฏิบัติตามแนวทางพุทธศาสนา ซึ่งเป็นระบอบความคิด ความเชื่อ ที่ถ่ายทอด ส่งผ่านมาที่สะท้อนคำสอน ข้อปฏิบัติของหลวงปู่ครูบาวงศ์ ตามจารีตปฏิบัติแนวทางพุทธศาสนา

วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา มิได้เป็นเพียงชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับอรรถาธิบายการสร้างพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นพื้นที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่หมู่บ้านห้วยต้มเพียงเท่านั้น แต่วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ยังแทรกผ่านสู่วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ผ่านการผลิตซ้ำรูปแบบ พิธีกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางพุทธศาสนา จากคำสอน ข้อปฏิบัติของหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นการถ่ายทอดความรู้ภายใต้ความเชื่อ ความศรัทธา ของชาวปากะญอที่มีต่อหลวงปู่ครูบาวงศ์

หากกล่าวถึง วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่มียุทธศาสตร์โดยการแทรกซึม และสอดรับกับชุดระเบียบการศึกษารูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษาตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นชุดระเบียบการศึกษาชุดแรก ภายใต้การสถาปนาพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นพื้นที่ถ่ายทอด ส่งผ่าน การศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติ-ธรรม” ซึ่งเป็นพื้นที่การถ่ายทอดการศึกษา ตามแนวทางการจัดการศึกษาตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ภายใต้สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ ที่ถ่ายทอด ส่งผ่านความรู้ตามแนววิถีทางจารีตปฏิบัติพุทธศาสนา ซึ่งเป็นศาสนากระแสหลักของสังคมไทย มีรูปแบบรายละเอียดดังนี้

วาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางพุทธศาสนา

จากข้อมูลจากการเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา พบว่าเป็นชุดระเบียบความรู้ชุดแรกภายใต้การสถาปนาพื้นโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นพื้นที่ถ่ายทอด ส่งผ่านการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนรูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดการควบคุมของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ที่มีต่อชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการถ่ายทอดความรู้ ตามระเบียบการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนา ซึ่งโดยพฤตินัยแล้วเป็นศาสนากระแสหลักของสังคมไทย โดยมีรายละเอียดชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา ดังนี้

1. ชุดระเบียบความรู้การศึกษาตามแนววิถีทางพุทธศาสนา: นักรรณชั้นตรี

ชุดระเบียบการเรียนรู้ตามแนวทางวิถีทางพุทธศาสนา ในลำดับนักรรณ ชั้นตรีเป็นลำดับ/ ขั้นตอนแรกของการศึกษาโดยมีรายละเอียดแบบแผนการเรียนดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ (คณาจารย์สำนักพิมพ์เลี้ยงเชียง, 2547, หน้า 23-25)

1.1 วิชาเรียงความกระตู่ธรรม วิชาเรียงความแก้กระตู่ธรรม เป็นรายวิชาต้องอาศัยทั้งศิลป์และศาสตร์ ที่กล่าวว่า เป็นศิลป์ เพราะการเรียงความเป็นเรื่องของความงดงาม ในการใช้ภาษา ส่วนที่กล่าวว่า เป็นศาสตร์นั้น เพราะการเรียงความ เป็นวิชาที่มีหลักการ มีทฤษฎี วิธีการที่เป็นแบบแผนชัดเจน ผู้ที่จะเรียงความได้ดีต้องมีความรู้ในด้านภาษาดีพอสมควรและเรียนรู้หลักการวิธีการจนเข้าใจ (การเรียงความแก้กระตู่ธรรม จะเรียบเรียงความในเนื้อหากระตู่ธรรมเป็นภาษาไทย และใช้ภาษาบาลีในหัวข้อกระตู่ธรรม)

วิธีเรียงความแก้กระตู่ธรรม นอกจากจะทำให้ผู้เรียนขบคิดหัวข้อธรรมะให้แตกฉานสามารถเข้าใจได้ด้วยตนเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน นำเสนอแก่ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยภาษาเขียนตรงกับหลักการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด ลงมือทำ และนำเสนอ หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า คิด ทำ นำเสนอ

1.2 วิชาธรรมวิภาค วิชาธรรมวิภาคเป็นวิชาที่มุ่งการศึกษาระดม และคำสอนในพระพุทธศาสนา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งและนำไปเป็นหลักยึดในการดำเนินชีวิตให้ถูกต้องดีงาม อันจะนำความสุขสงบให้บังเกิดขึ้นแก่ชีวิตตนเอง และสังคมส่วนรวม

หลักสูตรในวิชาธรรมวิภาค ท่านจัดไว้เป็นหมวด ตั้งแต่ ทุกะ หมวด 2 ถึง ทสกะ หมวด 10 ปกิณกะ หมวดเบ็ดเตล็ดรวมถึงคิปปิปฏิบัติ คือหลักปฏิบัติสำหรับผู้ครองเรือน

1.3 วิชาพุทธประวัติ วิชาพุทธประวัติ เป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนได้ทราบประวัติของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นบุคคลที่มีอยู่จริงในประวัติศาสตร์ของมวลมนุษย การทราบภูมิหลัง ความ เป็นมาของพระพุทธเจ้าจะเกิดศรัทธาปลาตะ ยอมรับนับถือพระพุทธเจ้าอย่างถูกต้องที่สำคัญเมื่อ ได้ทราบพระจริยาวัตรของพระพุทธองค์แล้ว จะทำให้ได้แบบแผนที่ดีงามในการดำเนิน (ทฤษฎีฐานคติ) และมีฉันทะในการปฏิบัติตามคำสอนพระพุทธองค์มากขึ้น

1.4 วิชาศาสนพิธี วิชาศาสนพิธี เป็นวิชาที่กล่าวถึงพิธีกรรมหรือระเบียบแบบแผนที่ จะพึงปฏิบัติในทางศาสนา ซึ่งนอกจากจะสื่อความหมายไปถึงหลักจริยธรรมในศาสนาแล้ว ยังเป็น พิธีกรรมที่ทำให้พุทธศาสนิกชนมีระเบียบแบบแผนที่ดีงาม และเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบ แบบแผนแล้วก็นับว่าบุคคล กลุ่มคน สังคมนั้นๆ มีความเจริญ มีระเบียบแบบแผนเป็นเอกลักษณ์ อันโดดเด่น กลายเป็นอารยธรรมทางศาสนาที่งดงาม เป็นที่ชื่นชมของผู้รู้ทั่วไป

วิชาศาสนพิธีสำหรับนักธรรมและธรรมศึกษาชั้นตรี มีเนื้อหา ครอบคลุมพิธีกรรมที่ ประพฤติปฏิบัติกันในชีวิตประจำวัน เช่น พิธีทาน พิธีแสดงความเคารพ เป็นต้น ตลอดจนถึงพิธีที่ ต้องปฏิบัติในวันสำคัญทางศาสนา เช่น พิธีเวียนเทียนใน วันมาฆบูชา เป็นต้น

1.5 วินัยมุข วินัยมุข กล่าวถึงพระวินัยซึ่งเป็นคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งขึ้น เป็น กฎเกณฑ์ข้อบังคับ ระบุถึงโทษมากโทษน้อยตามความผิดที่กระทำ แล้วสั่งสอนให้สำรวมระวังมิให้ ปฏิบัติผิด ให้ปฏิบัติตามข้อที่ทรงอนุญาต งดเว้นข้อที่ทรงห้าม วิชาวินัยจึงเป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้ศึกษา ทราบรายละเอียดของพระวินัย แล้วมุ่งรักษาให้บริสุทธิ์พระวินัยชื่อว่าเป็นรากแก้วของ พระพุทธศาสนา เพราะเป็นตัวบ่งชี้หรือวัดความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาได้ ทั้งนี้ ได้ดูจากการปฏิบัติตามพระวินัยของพระภิกษุ หากปฏิบัติตามพระวินัยได้มากก็แสดงว่าเจริญ และ หากปฏิบัติย่อหย่อนก็แสดงว่าเสื่อม วิชาวินัยมุขสำหรับนักธรรมชั้นตรีกล่าวถึงศีล 227 ข้อ ของพระภิกษุ

2. ชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา: นักธรรมชั้นโท

ชุดระเบียบการเรียนรู้ตามแนวทางวิถีทางพุทธศาสนา ในลำดับนักธรรม ชั้นโทเป็น ลำดับ/ ขั้นตอนสอง การเข้าสู่ลำดับ/ ขั้นตอนของการศึกษานักธรรมชั้นโทต้องผ่านการสอบในลำดับ ชั้นนักธรรมตรี โดยการศึกษาในระดับนักธรรมชั้นโทมีรายละเอียดแบบแผนการเรียนดังรายละเอียด ดังต่อไปนี้ (คณาจารย์สำนักพิมพ์เสียงเชียงใหม่, 2547, หน้า 4-7)

2.1 วิชาเรียงความกระตู่ธรรม วิชาเรียงความแก้กระตู่ธรรม เป็นรายวิชาต้องอาศัยทั้ง ศิลป์และศาสตร์ ที่กล่าวว่าป็นศิลป์ เพราะการเรียงความเป็นเรื่องของความงดงามในการใช้ภาษา ส่วนที่กล่าวว่าป็นศาสตร์นั้นเพราะการเรียงความป็นวิชาที่มีหลักการ มีทฤษฎี วิธีการที่เป็นแบบ

แผนชัดเจน ผู้ที่จะเรียงความได้ดีต้องมีความรู้ในด้านภาษาดีพอสมควรและเรียนรู้หลักการวิธีการจนเข้าใจ (การเรียงความแก้กระทู้ธรรม จะเรียบเรียงความในเนื้อหากระทู้ธรรมเป็นภาษาไทย และใช้ภาษาบาลีในหัวข้อกระทู้ธรรม)

วิธีเรียงความแก้กระทู้ธรรม นอกจากจะทำให้ผู้เรียนขบคิดหัวข้อธรรมะให้แตกฉานสามารถเข้าใจได้ด้วยตนเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน นำเสนอแก่ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยภาษาเขียนตรงกับหลักการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด ลงมือทำ และนำเสนอ หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า คิด ทำ นำเสนอ

สำหรับนักธรรมชั้นโท หลักเกณฑ์ย่อ คือ ให้แต่งเป็นทำนองเทศนาโวหาร ยกสุภาษิตอื่นมาอ้าง 2 แห่ง (เป็นสุภาษิตที่เป็นคำบาลี) โดยยกสุภาษิตไม่ซ้ำและบอกคัมภีร์แหล่งอ้างอิงสุภาษิตที่มานั้นด้วย อธิบายเชื่อมความให้สืบเนื่องกัน

2.2 วิชาธรรมวิภาค ธรรมะ แปลตามตัวอักษรว่า “สภาพที่ทรงไว้” หมายถึงสภาพที่อยู่ตามความเป็นจริง และสามารถทรงผู้ปฏิบัติธรรมไว้ไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว วิภาค แปลตามตัวอักษรว่า “จำแนก แยกแยะ หมวดหมู่ ส่วน”

ธรรมวิภาค หมายถึง การแบ่งแยก การจำแนกแยกแยะจัดข้อธรรมเป็นหมวดหมู่ตามลำดับจำนวน เพื่อสะดวกในการศึกษาเรียนรู้ โดยจัดเป็นลำดับเพื่อให้เหมาะสมกับชั้นความรู้สำหรับนักธรรมชั้นโท อธิบายและสรุปหัวข้อธรรมจากหนังสือธรรมวิภาค ปริเฉทที่ 2

2.3 วิชาอนุพุทธประวัติ วิชาอนุพุทธประวัติเป็นวิชาที่กล่าวถึงการศึกษาประวัติของพระมหาสาวก 80 องค์ หรือที่เรียกว่า อสีติมหาสาวก กล่าวโดยย่อเพื่อให้ทราบว่ามีชาติภูมิที่ไหน บิดามารดาชื่ออะไร เหตุใดจึงเข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา บวชด้วยวิธีใด มีใครเป็นอุปัชฌาย์ บรรลุมรรคผลเพราะธรรมเทศนาชื่ออะไร และปฏิบัติอย่างไร ได้ทำประโยชน์อะไรบ้าง ได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะด้านใด และปรินิพพานที่ไหน

2.4 วิชาศาสนพิธี วิชาศาสนพิธี เป็นวิชาที่กล่าวถึงพิธีกรรมหรือระเบียบแบบแผนที่จะพึงปฏิบัติในทางศาสนา ซึ่งนอกจากจะสื่อความหมายไปถึงหลักจริยธรรมในศาสนาแล้ว ยังเป็นพิธีกรรมที่ทำให้พุทธศาสนิกชนมีระเบียบแบบแผนที่ดีงาม และเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนแล้วก็นับว่าบุคคล กลุ่มคน สังคมนั้นๆ มีความเจริญ มีระเบียบแบบแผนเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น กลายเป็นอารยธรรมทางศาสนาที่งดงาม เป็นที่ชื่นชมของผู้รู้ทั่วไป

วิชาศาสนพิธีสำหรับนักธรรมและธรรมศึกษาชั้นโท แบ่งหัวข้อออกเป็น 4 หมวดเหมือนชั้นตรี คือ 1) หมวดกุศลพิธี 2) หมวดบุญพิธี 3) หมวดทานพิธี 4) หมวดปิกณกะ หัวข้อศาสนพิธีใน

แต่หมวดแตกต่างจากชั้นตรี โดยจัดให้เหมาะสมกับภูมิชั้นโท เช่น หมวดกุศลพิธี จะกล่าวถึงพิธีเข้าพรรษา พิธีทำวัตรสวดมนต์ พิธีสังฆอุโบสถ เป็นต้น

2.5 วิชาวินัยมุข วินัยมุข กล่าวถึงพระวินัยซึ่งเป็นคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งขึ้น เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ระบุถึงโทษมากโทษน้อยตามความผิดที่กระทำ แล้วสั่งสอนให้สำรวมระวังมิให้ปฏิบัติผิด ให้ปฏิบัติตามข้อที่ทรงอนุญาต งดเว้นข้อที่ทรงห้าม วิชาวินัยจึงเป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้ศีกษาทราบรายละเอียดของพระวินัย แล้วมุ่งรักษาให้บริสุทธิ์พระวินัยชื่อว่าเป็นรากแก้วของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นตัวบ่งชี้หรือวัดความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาได้ ทั้งนี้ได้ดูจากการปฏิบัติตามพระวินัยของพระภิกษุ หากปฏิบัติตามพระวินัยได้มากก็แสดงว่าเจริญ และหากปฏิบัติย่อหย่อนก็แสดงว่าเสื่อม

วิชาวินัยมุขสำหรับนักธรรมชั้นโท กล่าวถึงสิกขาบทนอกพระปาติโมกข์ ซึ่งมาในชั้นธกะชื่อว่า อภิธมาจาร คือ ข้อที่พึงศึกษาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีและมารยาทที่พึงงาม เนื้อหาในวินัยมุขเล่มที่สอง คือ แบ่งออกได้เป็น 12 กัณฑ์ คือ ตั้งแต่ กัณฑ์ที่ 11 ที่ว่าด้วยกายบริหาร จนถึง กัณฑ์ที่ 22 ว่าด้วยปณิณกะ ประกอบด้วยมหาปเทศ 4 และพระพุทธานุญาตพิเศษ เป็นต้น

3. ชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา: นักธรรมชั้นเอก

ชุดระเบียบการเรียนรู้ตามแนวทางวิถีทางพุทธศาสนา ในลำดับนักธรรมชั้นเอกเป็นลำดับ/ ขั้นตอนที่สาม การเข้าสู่ลำดับ/ ขั้นตอนของการศึกษานักธรรมชั้นเอกต้องผ่านการสอบในลำดับชั้นนักธรรมโท โดยการศึกษาในระดับนักธรรมชั้นเอกมีรายละเอียดแบบแผนการเรียนดังรายละเอียดดังต่อไปนี้ (คณาจารย์สำนักพิมพ์เลียงเชียง, 2547, หน้า 3-7)

3.1 วิชาเรียงความกระทุ้ธรรม วิชาเรียงความแก้กระทุ้ธรรม เป็นรายวิชาต้องอาศัยทั้งศิลป์และศาสตร์ ที่กล่าวว่าเป็นศิลป์ เพราะการเรียงความเป็นเรื่องของความงดงามในการใช้ภาษา ส่วนที่กล่าวว่าเป็นศาสตร์นั้นเพราะการเรียงความเป็นวิชาที่มีหลักการ มีทฤษฎี วิธีการที่เป็นแบบแผนชัดเจน ผู้ที่จะเรียงความได้ดีต้องมีความรู้ในด้านภาษาดีพอสมควรและเรียนรู้หลักการวิธีการจนเข้าใจ (การเรียงความแก้กระทุ้ธรรม จะเรียบเรียงความในเนื้อหากระทุ้ธรรมเป็นภาษาไทย และใช้ภาษาบาลีในหัวข้อกระทุ้ธรรม)

วิธีเรียงความแก้กระทุ้ธรรม นอกจากจะทำให้ผู้เรียนขบคิดหัวข้อธรรมะให้แตกฉานสามารถเข้าใจได้ด้วยตนเองแล้ว ยังเป็นการส่งเสริมให้ผู้เรียน นำเสนอแก่ผู้อื่นเข้าใจได้ด้วยภาษาเขียนตรงกับหลักการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนรู้จักคิด ลงมือทำ และนำเสนอ หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า คิด ทำ นำเสนอ ใช้หนังสือพุทธศาสนสุภาษิต และหนังสือธรรมอื่นๆ มีมงคลวิเสศกถา เป็นต้น

3.2 วิชาธรรมวิภาค ธรรมะ แปลตามตัวอักษรว่า “สภาพที่ทรงไว้” หมายถึงสภาพที่อยู่ตามความเป็นจริง และสามารถทรงผู้ปฏิบัติธรรมไว้ไม่ให้ตกไปสู่ที่ชั่ว วิภาค แปลตามตัวอักษรว่า “จำแนก แยกแยะ หมวดหมู่ ส่วน” ธรรมวิภาค หมายถึง การแบ่งแยก การจำแนกแยกแยะจัดข้อธรรมเป็นหมวดหมู่ตามลำดับจำนวน เพื่อสะดวกในการศึกษาเรียนรู้ โดยจัดเป็นลำดับเพื่อให้เหมาะสมกับขั้นความรู้ สำหรับนักธรรมชั้นเอก ใช้หนังสือธรรมวิจารณ์ หนังสือสมถกรรมฐาน หนังสือมหาสติปัฏฐานสูตร และคิริมานนทสูตร แปล

3.3 วิชาอนุพุทธประวัติ วิชาอนุพุทธประวัติ เป็นวิชาที่กล่าวถึงการศึกษาประวัติของพระมหาสาวก 80 องค์ หรือที่เรียกว่า อสีติมหาสาวก กล่าวโดยย่อเพื่อให้ทราบว่ามีชาติภูมิที่ไหน บิดามารดาชื่ออะไร เหตุใดจึงเข้ามาบวชในพระพุทธศาสนา บวชด้วยวิธีใด มีใครเป็นอุปัชฌาย์ บรรลุสมรรถผลเพราะธรรมเทศนาชื่ออะไร และปฏิบัติอย่างไร ได้ทำประโยชน์อะไรบ้าง ได้รับการยกย่องเป็นเอตทัคคะด้านใด และปรีณิพพานที่ไหน ใช้หนังสือพุทธประวัติเล่มที่ 1-3 หนังสือปฐมสมโพธิหนังสือพุทธานุพุทธประวัติ หนังสืออนุพุทธประวัติ และหนังสือสังคีติกถา

3.4 วิชาศาสนพิธี วิชาศาสนพิธี เป็นวิชาที่กล่าวถึงพิธีกรรมหรือระเบียบแบบแผนที่จะพึงปฏิบัติในทางศาสนา ซึ่งนอกจากจะสื่อความหมายไปถึงหลักจริยธรรมในศาสนาแล้ว ยังเป็นพิธีกรรมที่ทำให้พุทธศาสนิกชนมีระเบียบแบบแผนที่ดีงาม และเมื่อปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบแบบแผนแล้วก็นับว่าบุคคล กลุ่มคน สังคมนั้นๆ มีความเจริญ มีระเบียบแบบแผนเป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่น กลายเป็นอารยธรรมทางศาสนาที่งดงาม เป็นที่ชื่นชมของผู้ทั่วไป

3.5 วิชาวินัยมุข วินัยมุข เป็นการกล่าวถึงพระวินัยซึ่งเป็นคำสอนที่พระพุทธเจ้าทรงตั้งขึ้น เป็นกฎเกณฑ์ข้อบังคับ ระบุถึงโทษมากโทษน้อยตามความผิดที่กระทำ แล้วสั่งสอนให้สำรวมระวังมิให้ปฏิบัติผิด ให้ปฏิบัติตามข้อที่ทรงอนุญาต งดเว้นข้อที่ทรงห้าม วิชาวินัยจึงเป็นวิชาที่มุ่งให้ผู้ศึกษาทราบรายละเอียดของพระวินัย แล้วมุ่งรักษาให้บริสุทธิ์พระวินัยชื่อว่าเป็นรากแก้วของพระพุทธศาสนา เพราะเป็นตัวบ่งชี้หรือวัดความเจริญและความเสื่อมของพระพุทธศาสนาได้ ทั้งนี้ได้ดูจากการปฏิบัติตามพระวินัยของพระภิกษุ หากปฏิบัติตามพระวินัยได้มากก็แสดงว่าเจริญ และหากปฏิบัติย่อหย่อนก็แสดงว่าเสื่อมใช้หนังสือวินัยมุขเล่ม ๓

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา เป็นชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยด้อมในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติ-ธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการถ่ายทอดความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา ภายใต้การจัดการศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมเป็นชุดวาทกรรมที่ว่าด้วยการวางระเบียบ แบบแผน การศึกษาตามแนวทางพุทธศาสนา โดยการวางระเบียบแบบแผนการถ่ายทอดความรู้แบ่งหมวดหมู่ลำดับขั้น

การศึกษา เป็นชั้นนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท นักธรรมชั้นเอก ซึ่งเป็นชุดระเบียบความรู้ชุดแรก ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การจัดการศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม สังกัดสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ ตั้งแต่ช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2540 ถึง ปี พ.ศ. 2542 ซึ่งช่วงระยะเวลาดังกล่าว วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จึงเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษาตามวิถีการศึกษาตามวิถีทางพุทธศาสนา โดยมีชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ โดยยุทธศาสตร์ของวาทกรรมทั้งสองชุดที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นไปในลักษณะแทรกซึม สอดรับ และผนวก รวมถ่ายทอดความรู้ตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ที่มีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตามความเชื่อ คุณค่า ตลอดจนจารีตปฏิบัติ ภายใต้กรอบความรู้ของพุทธศาสนา

วาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก

จากข้อมูลจากการเอกสาร และการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก เป็นชุดระเบียบการศึกษาที่ถ่ายทอดความรู้ภายใต้การศึกษาระดับหลักในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายหลังจากช่วงระยะปี พ.ศ. 2542 ตั้งแต่วันที่ 16 เดือน พฤษภาคม พุทธศักราช 2542 พื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ได้สถาปนาเป็นพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ) ตามใบอนุญาตเลขที่ 19/2543 เปิดทำการสอนระดับชั้น ม.1-3 (ช่วงชั้นที่ 3) ในปีพุทธศักราช 2549 ในปีการศึกษา 2550 ทางโรงเรียนได้รับอนุญาตให้ขยายชั้นเรียนช่วงชั้นที่ 4 ขึ้นมาอีก หนึ่งห้องเรียนคือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปีการศึกษา 2551 เปิดชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปีการศึกษา 2552 ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เป็นวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ที่ว่าด้วยการวางระเบียบ แบบแผน การถ่ายทอดการศึกษา โดยลำดับขั้นการศึกษา เป็นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ช่วงระยะเวลาดังกล่าว วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จึงเป็นการแทรกผ่านของวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ภายใต้การจัดการเรียนการสอนในพื้นที่โรงเรียนรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)”

ภายใต้การแทรกผ่านของวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การจัดการเรียนการสอนในพื้นที่

โรงเรียนรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา อาจแบ่งชุดระเบียบการศึกษาที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นรูปแบบดังนี้

1. การศึกษาทางธรรม เป็นวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมของหลวงปู่ ครูบาวงศ์ ที่มียุทธศาสตร์การเข้าสู่พื้นที่วาทกรรมที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่เป็นไปในลักษณะแทรกซึม สอดรับ และผนวกรวมถ่ายทอดความรู้ตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ที่มีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตาม ความเชื่อ คุณค่า ตลอดจนจารีตปฏิบัติ ภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียน รูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม ภายใต้การกำกับ ควบคุม ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ

2. การศึกษาทางโลก เป็นวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ที่มียุทธศาสตร์การเข้าสู่พื้นที่วาทกรรมที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่เป็นไปในลักษณะแทรกผ่าน ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา รูปแบบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม “แผนกสายสามัญ”

วาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมชุดระเบียบวินัย

ภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา รูปแบบการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม “แผนกสายสามัญ” วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นเรื่องของการถ่ายทอดการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ ที่ถ่ายทอดสู่ชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งนำมาสู่การผลิตสร้างรูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วาทกรรมชุดระเบียบวินัยเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอที่เกิดขึ้นในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จากการผลิตสร้างกฎระเบียบข้อบังคับ ชุดของกฎเกณฑ์ เพื่อควบคุมสอดส่องพฤติกรรม อันเป็นรูปแบบระเบียบวินัยของโรงเรียน

กระแสหลัก วาทกรรมชุดระเบียบวินัยจึงเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้ม ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่มีรายละเอียดปลีกย่อย สลับซับซ้อน เกินกว่าการตีความตีขึ้นเป็นเพียงข้อปฏิบัติ หรือแนวทางปฏิบัติในการอยู่ร่วมกัน

จากการเก็บข้อมูลเอกสาร การเข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยสมบูรณ์ และเก็บรายละเอียดปลีกย่อยจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบวินัยในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งพบว่าชุดระเบียบวินัย ที่เป็นกฎระเบียบ ข้อบังคับ ชุดของกฎเกณฑ์ที่มีชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

1. ชุดระเบียบว่าด้วยการเข้าแถว

การเข้าแถวแบ่งออกเป็น 3 เวลา คือ เข้าแถวตอนเช้า เข้าแถวตอนกลางวันเข้าแถวตอนเย็น

1.1 เข้าแถวตอนเช้า เทอมที่ 1 เข้า 8.20 น. – 8.50 น. (มีการนักรรรมในคาบเรียนที่ 1 ของทุกวันรวม 8 คาบ/วัน) เทอมที่ 2 เข้า 8.30 น. – 9.00 น. (ไม่มีการนักรรรมเรียน 7 คาบ/วัน) เป็นการเข้าแถวก่อนขึ้นชั้นเรียนโดยเรียงลำดับจากซ้ายไปขวา เริ่มต้นจากซ้ายเป็น ม.1/1, ม.1/2, ม.2/1, ม.2/2, ม.3/1, ม.3/2, ม.4, ม.5 และ ม.6 โดยแต่ละแถวในแต่ละระดับชั้นจะมีการทำเครื่องหมายเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสประมาณ 30 เซนติเมตร ทาสีด้วยสีแดงเพื่อเป็นเครื่องหมาย/ตำแหน่งในการยืนเข้าแถว ระเบียบ/พิธีการ หลังจากสิ้นเสียงกริ่งสัญญาณ เริ่มการเข้าแถวระเบียบพิธีการในการเข้าแถวเริ่มจากการนำเสนอ 1 วัน 5 ภาษา วันละ 1 รูป ในการมานำเสนอ 5 ภาษา ประกอบด้วยภาษาอังกฤษ ภาษาล้านนา ภาษาปากะญอ ภาษาบาลี ภาษาไทย โดยหมุนเวียนระดับชั้นละ 1 วันตามลำดับ หลังจากนั้นเป็นระเบียบพิธีการของการพูดคุยของครูเพื่อชี้แจงหรือกิจกรรมต่างๆ หน้าลานกิจกรรม เสร็จแล้วก็จะเป็นการสวดมนต์ หลังจากนั้นก็เลิกแถวเพื่อเข้าชั้นเรียน

1.2 เข้าแถวตอนกลางวัน 11.00 น. เพื่อไปจับพัตตอาหารเพล ใช้เวลาประมาณ 5-10 นาที

1.3 เข้าแถวตอนเย็น (เลิกเรียน) 16.10 น. เป็นการเข้าแถวหลังเลิกเรียน โดยมีการเช็คชื่อนักเรียนภายในแถว และสวดมนต์จากนั้นเลิกแถว

2. ชุดระเบียบว่าด้วยการกตเสียงสัญญาณ

ในกิจกรรมที่เกิดขึ้นในโรงเรียนจะมีตารางเวลาในการควบคุมกิจกรรมต่างๆ โดยช่วงเวลาของกิจกรรมจะมีการกตเสียงสัญญาณเพื่อให้นักเรียนทราบ และดำเนินกิจกรรมต่อไปในแต่ละช่วงเวลาที่กำหนดไว้ในรูปของตารางการเรียนการสอนโดยมีรายละเอียดของการกตสัญญาณที่มีรายละเอียดแตกต่างกัน ดังนี้

ตาราง 1 การกวดกริ่งสัญญาณเทอมที่ 1

กตสัญญาณ (ครั้งที่)	เวลา/ จำนวนครั้ง	กิจกรรม
1	7.45 น. / 3 ครั้ง	ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
2	8.20 น. / 3 ครั้ง	เข้าแถวตอนเช้า
3	8.50 น. / 3 ครั้ง	ขึ้นชั้นเรียน
4	9.20 / 1 ครั้ง (หมดคาบเรียนที่ 1)	เรียนนักรรรมทุกชั้นเรียน
5	10.10/ 1 ครั้ง (หมดคาบเรียนที่ 2)	เรียนตามรายวิชา
6	11.00/ 3 ครั้ง (หมดคาบเรียนที่ 3)	เข้าแถวฉันเพล
7	12.00 น./ 3 ครั้ง	เพื่อเข้าเรียนช่วงคาบบ่าย(คาบที่3)
8	12.50 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 4)	เรียนตามรายวิชา
9	13.40 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 5)	เรียนตามรายวิชา
10	14.30 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 6)	เรียนตามรายวิชา
11	15.20 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 7)	เรียนตามรายวิชา
12	16.10 น./ 3ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 8)	เข้าแถวหลังเลิกเรียน

หมายเหตุ:

- 1. ในช่วงการกตสัญญาณ 1 ครั้ง จะมีช่วงเวลาในตารางเรียน ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการเรียนในชั้นเรียน 50 นาที ยกเว้นครั้งที่ 12 ที่จะมีการกต 3ครั้งเพราะเป็นการซ้อมทับของการหมดคาบที่ 7 และเป็นสัญญาณให้เข้าแถวตอนเย็น
- 2. ในช่วงการกตสัญญาณ 3 ครั้ง มีการกำหนดไว้เป็นระเบียบการกตให้สัญญาณ คือ ในการกตสัญญาณ 3 ครั้ง แต่ละครั้งจะห่างกัน 5 วินาที

ตาราง 2 การกวดกริ่งสัญญาณเทอมที่ 2

กตสัญญาณ (ครั้งที่)	เวลา/ จำนวนครั้ง	กิจกรรม
1	8.00 น. / 3 ครั้ง	ทำความสะอาดบริเวณโรงเรียน
2	8.30 น. / 3 ครั้ง	เข้าแถวตอนเช้า

ตาราง 2 (ต่อ)

กตัญญูญาณ (ครั้งที่)	เวลา/ จำนวนครั้ง	กิจกรรม
3	9.00 น. / 3 ครั้ง	ขึ้นชั้นเรียน
4	10.00 / 1 ครั้ง (หมดคาบเรียนที่ 1)	เรียนตามรายวิชา
5	11.00/ 3 ครั้ง (หมดคาบเรียนที่ 2)	เข้าแถวฉันเพล
6	12.00 น./ 3 ครั้ง	เพื่อเข้าเรียนในช่วงคาบบ่าย (คาบ ที่ 3)
7	12.50 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่3)	เรียนตามรายวิชา
8	13.40 น./ 1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่4)	เรียนตามรายวิชา
9	14.30 น./1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 5)	เรียนตามรายวิชา
10	15.20 น./1ครั้ง(หมดคาบเรียนที่ 6)	เรียนตามรายวิชา
11	16.10 น./ 3ครั้ง(หมดคาบเรียนที่7)	เข้าแถวหลังเลิกเรียน

3. ชุดระเบียบการทำความสะอาด

แบ่งหน้าที่การทำความสะอาดโดยจัดแบ่งเป็นกลุ่มสี มีทั้งหมด 7 สี พื้นที่ในการรับผิดชอบทำความสะอาด 7 พื้นที่ โดยแต่ละสีจะทำในพื้นที่ละ 1 อาทิตย์แล้วจึงสลับหมุนเวียนโดยมีรายละเอียดดังนี้

ตาราง 3 การทำความสะอาด

กลุ่มสี	พื้นที่ทำความสะอาด
กลุ่มที่1 สีแดง	ศาลายาว
กลุ่มที่2 สีเหลือง	อาคารเรียนหลังเก่า
กลุ่มที่3 สีชมพู	ลานกิจกรรม
กลุ่มที่4 สีเขียว	อาคารโลกะวิฑู
กลุ่มที่5 สีแสด	สถานีวิทย์
กลุ่มที่6 สีฟ้า	ห้องสมุด
กลุ่มที่7 สีม่วง	ห้องสุขา

4. **ชุดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมสวดมนต์ตอนเช้า**

เป็นกิจกรรมที่ทำการเข้าแถวตอนเช้าหลังจากเสร็จกิจกรรมอื่น ก่อนจะขึ้นชั้นเรียนในเวลา 8.00 น และตอนเย็น และ 16.00 น. โดยการสวดมนต์เป็นบทสวดมนต์คำไหว้ครูบางศ์

5. **ชุดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมจัดอาหาร และทำความสะอาด**

การจัดอาหารเป็นกิจกรรมที่ทำก่อนถึงเวลาฉันเพล 11.00 น. โดยแบ่งหน้าที่สลับสับเปลี่ยนไปตามกลุ่มสีเพื่อทำหน้าที่จัดอาหารในโรงครัวของโรงเรียน และมีหน้าที่ล้างถ้วย ชามหลังจากที่ฉันเพลเสร็จเรียบร้อยแล้ว

6. **ชุดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมตรวจผ้า**

กิจกรรมตรวจผ้าทำในตอนเช้าในวันจันทร์ พุธ ศุกร์ เป็นการตรวจการห่มผ้า สบงและจีวร ตามระเบียบของโรงเรียน

7. **ชุดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมเช็คชื่อ**

เป็นกิจกรรมการเช็คชื่อการมาเรียนโดยเช็คชื่อ 2 ครั้ง คือในตอนเช้า และตอนเย็น โดยผู้ควบคุมการเช็คเป็นคณะกรรมการนักเรียน เพื่อตรวจสอบการเข้าร่วมกิจกรรมการเข้าแถวตอนเช้า และตอนเย็น หักคะแนน 5 คะแนน

8. **ชุดระเบียบว่าด้วยกิจกรรมตรวจท่าเวรทำความสะอาด**

การรายงานผลการทำความสะอาด โดยสมาชิกกลุ่มสีแต่ละกลุ่มสีไปตรวจการทำความสะอาด และเช็คชื่อผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือในการทำทำความสะอาด โดยจะประกาศรายงานหน้าแถวช่วงการเข้าแถวตอนเช้า

คำชี้แจงในการในการให้คะแนนดาวสี

ในรอบสัปดาห์ คะแนนเต็ม 50 คะแนน

41 - 50 คะแนน	ดาวสีแดง	5	คะแนน
31 – 40 คะแนน	ดาวสีน้ำเงิน	4	คะแนน
30 คะแนนลงมา	ดาวสีเขียว	3	คะแนน
สรุปรวมคะแนนประจำเดือน คะแนนเต็ม 200 คะแนน			
181-200 คะแนน	ดาวสีแดง	5	คะแนน
161-180คะแนน	ดาวสีน้ำเงิน	4	คะแนน
160 คะแนนลงมา	ดาวสีเขียว	3	คะแนน

9. ชุตระเบียบว่าด้วยกิจกรรม 1 วัน 5 ภาษา

กิจกรรม 1 วัน 5 ภาษา เป็นกิจกรรมการรายงานเพื่อเรียนรู้ภาษาโดยแบ่งประโยคหนึ่งประโยค โดยใช้ภาษา 5 ภาษา คือ ภาษาอังกฤษ ภาษาไทย ภาษาบาลี ภาษาล้านนา ภาษาปากระญอ หน้าแถวกิจกรรมโดยสลับระดับชั้นละ 1 รูปต่อวัน

10. ชุตระเบียบว่าด้วยการควบคุมระเบียบวินัย

- 10.1 นักเรียนต้องมาโรงเรียนก่อนเวลา 7.40 น.
- 10.2 นักเรียนต้องทำกิจกรรมการทำเวณประจำวันในเวลา 7.40 – 8.00 น.
- 10.3 นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเข้าแถวตอนเช้าเวลา 8.00 น. และ 16.00 น.
- 10.4 นักเรียนต้องติดบัตรหน้าอกตลอดเวลาในระหว่างที่อยู่ในโรงเรียน
- 10.5 นักเรียนต้องเข้าแถวตามที่นั่งของตนเอง
- 10.6 นักเรียนต้องออกมารายงานหน้าแถว นำสวดมนต์ และนำเสนอ 1 วัน 5 ภาษา เมื่อถึงเวรของตนเองทุกครั้ง
- 10.7 เวลาเข้าเรียนในตอนเช้า 8.30 น. จันเพลเวลา 11.10 น. เข้าเรียนภาคบ่าย 12.00 น. เลิกเรียน 16.10 น.
- 10.8 นักเรียนต้องห่มผ้าให้เรียบร้อย โดยห่มผ้าสีเหลืองและรัดอกสีเหลืองมะนาว
- 10.9 นักเรียนต้องเข้าร่วมกิจกรรมทุกครั้งหากขาดกิจกรรมต้องมีใบลา
- 10.10 ห้ามนักเรียนนำโทรศัพท์มือถือมาโรงเรียน

จากการเก็บข้อมูลเอกสาร การเข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยสมบูรณ์ และเก็บรายละเอียดปลีกย่อยจากการสัมภาษณ์ที่เกี่ยวข้องกับชุตระเบียบวินัยในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยวงศาพัฒนา พบว่าชุตระเบียบวินัยต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น เป็นกิจวัตรและข้อปฏิบัติของผู้เรียนที่ต้องประพฤติปฏิบัติเป็นกิจวัตรปฏิบัติประจำที่อยู่ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยวงศาพัฒนา ชุตระเบียบวินัยดังกล่าววนนอกเหนือจากเป็นกฎระเบียบในพื้นที่โรงเรียนแล้ว ยังมีปฏิสัมพันธ์แนบแน่นกับวาทกรรมชุตระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมชุตระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก กล่าวคือวาทกรรมชุตระเบียบวินัยเป็นชุดวาทกรรมที่เชื่อมประสานทั้งวาทกรรมชุตระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมชุตระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ให้ผนวกรวม ผสมกลมกลืน วาทกรรมทั้งสองชุดถ่ายทอดการศึกษาภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนรูปแบบ โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ) ให้เป็นวาทกรรมชุดเดียวกัน ที่ถ่ายทอดการศึกษาสู่ชาวปากระญอหมู่บ้านห้วยต้ม ดังเช่น ระเบียบวิธีการเข้าแถวที่มีการสอดแทรก ปรับเปลี่ยน อยู่ในรูปแบบพิธีกรรมตามโรงเรียนกระแสหลักทั่วไป

วาทกรรมชุดระเบียบวินัยเป็นชุดวาทกรรมที่ผลิตซ้ำการถ่ายทอดความรู้รูปแบบการศึกษา ผ่านรูปแบบ/ พิธีกรรมการควบคุมวินัยรูปแบบต่างๆ ที่แทรกซึม ส่งผ่านอยู่ในวัตรปฏิบัติที่ต้องกระทำเป็นประจำ โดยยุทธศาสตร์ของวาทกรรมชุดระเบียบวินัยในการเข้ามาพื้นที่วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในทางกลับกันของเชื่อมประสานทั้งวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ให้ผนวกรวม ผสมกลมกลืน วาทกรรมทั้งสองชุดถ่ายทอดการศึกษาภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนรูปแบบ โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ) ให้เป็นวาทกรรมชุดเดียวกัน ก็เป็นยุทธศาสตร์ของชุดระเบียบวินัยที่แทรกผ่านเข้าสู่วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศา โดยแสดงมรรควิธี และอรรถประโยชน์ จากการศึกษทั้งจากแนววิธีทางพุทธศาสนา และชุดระเบียบการศึกษาระแสหลัก ซึ่งออกมาในรูปของการกล่อมเกลานโยบายปฏิบัติของผู้เรียนออกมาในรูปของวาทกรรมชุดระเบียบวินัยภายใต้การจัดการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” ดังคำขวัญของโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาที่กล่าวว่า “ไฝ่ความรู้ คู่คุณธรรม มุ่งพัฒนาตน ”

วาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษา

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษา เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับ วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยดัมในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ประกอบไปด้วยชุดระเบียบความรู้ทางภาษาบาลี ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาล้านนา ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาปากะญอ ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอังกฤษ เป็นวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยชุดระเบียบความรู้ทางภาษาแต่ละชุดต่างก็มียุทธศาสตร์ในการถ่ายทอดความรู้ที่แตกต่างกัน แต่อยู่ภายใต้ปริมณฑลของวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาชุดเดียวกัน ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ หมู่บ้านห้วยดัม ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

จากการเก็บข้อมูลเอกสาร การเข้าไปสังเกตแบบมีส่วนร่วมโดยสมบูรณ์ และเก็บรายละเอียดปลีกย่อยจากการสัมภาษณ์ ที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบความรู้ทางภาษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา พบว่าชุดระเบียบความรู้ทางภาษาเป็นชุดระเบียบความรู้ชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาบาลีนั้น เป็นชุดของระเบียบความรู้ทางภาษาที่ไหลเวียนถ่ายทอด ส่งผ่านความรู้ในพื้นที่การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในลักษณะเป็นชุดระเบียบทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา เป็นชุดระเบียบทางภาษากระแสหลักของการถ่ายทอดการศึกษาตามวิธีทางพุทธศาสนา

2. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย เป็นชุดระเบียบทางภาษาที่ไหลเวียนถ่ายทอด/ส่งผ่านความรู้ในพื้นที่การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่เป็นไปในลักษณะที่เชื่อมโยงกับวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา และชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทยยังเป็นชุดระเบียบการศึกษาชุดหนึ่ง ของการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษากระแสหลักหรือกล่าวโดยสรุป ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทยเป็นชุดระเบียบทางภาษากระแสหลักที่ใช้สื่อสาร ถ่ายทอด การศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

3. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาล้านนา เป็นชุดระเบียบทางภาษาที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในลักษณะที่เกี่ยวข้องกับบริบทความสัมพันธ์อัตลักษณ์ทางภาษาที่ผนวกรวมกับอัตลักษณ์เชิงพื้นที่ ที่มีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษาตามวิธีทางพระพุทธศาสนา ในลักษณะเป็นรูปแบบการเทศกรรมแบบคำเมือง (ล้านนา)

4. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาปากะญอ เป็นชุดระเบียบทางภาษาที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในลักษณะชุดระเบียบความรู้ทางภาษาที่เกี่ยวข้องกับอัตลักษณ์ทางชาติพันธุ์ เป็นชุดระเบียบความรู้ทางภาษาที่ใช้สื่อสารกันในกลุ่มชาวปากะญอในหมู่บ้านห้วยต้ม

5. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอังกฤษ เป็นชุดระเบียบทางภาษาที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่การศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในลักษณะที่เกี่ยวข้องชุดระเบียบการศึกษาตามวิธีทางการศึกษากระแสหลัก ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอังกฤษเป็นชุดระเบียบการศึกษาชุดหนึ่ง ของการจัดการศึกษารูปแบบการศึกษากระแสหลัก

จากวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษา ที่เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอหมู่บ้านห้วยต้มในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาเป็นชุดวาทกรรม ที่ประกอบไปด้วยชุดระเบียบความรู้ทางภาษาต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาบาลี
2. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย
3. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาล้านนา
4. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาปากะญอ
5. ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอังกฤษ

หากวิเคราะห์ยุทธศาสตร์ของชุดระเบียบความรู้ทางภาษาชุดต่างๆ ในการช่วงชิงการนำเป็นวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาชุดหลัก ที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษา ซึ่งเป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาต่างๆ ต้องถ่ายทอดความรู้ผ่านการสื่อสารด้วยชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย หรือกล่าวให้กระชับชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย เป็นชุดระเบียบทางภาษาหลักของการถ่ายทอดความรู้ที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ชุดความรู้ชุดต่างๆ จะถูกรู้ว่าเป็นความรู้ได้ก็ต่อเมื่อถูกถ่ายทอด/ ส่งผ่านมาในรูปภาษาไทย ซึ่งโดยเนื้อแท้/ แก่นแท้ ของชุดระเบียบทางภาษาไทย ก็เป็นชุดของความรู้ชุดหนึ่งในพื้นที่ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา แต่ชุดความรู้ระเบียบทางภาษาไทยมียุทธศาสตร์ในการช่วงชิงการนำชุดระเบียบความรู้ต่างๆ โดยใช้ยุทธศาสตร์การเป็นภาษาหลักโยงใยชุดความรู้ต่างๆ ให้ถูกสื่อสารถ่ายทอด ความรู้ได้ด้วยชุดภาษาไทย ในขณะที่เดียวกันก็เก็บกด ปิดกั้น ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอื่นๆ เป็นเพียงชุดความรู้ทางภาษาชุดหนึ่งที่ทำให้ความเข้าใจได้ด้วยชุดระเบียบทางภาษาไทย หรือเก็บกด ปิดกั้น ให้เป็นอัตลักษณ์ทางภาษา ที่ต้องสื่อสาร ส่งผ่าน ภายใต้อุดมคติชุดระเบียบทางภาษาไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ชุดระเบียบทางภาษาไทยที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่การศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่มีต่อชาวปากะญอ เป็นชุดระเบียบภาษาของความรู้ มิใช่ ความรู้ของภาษา

ภาคที่ 2 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา (Discursive Practices of Education)

การศึกษาสืบค้นวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จากการสืบค้นพบว่าวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการถ่ายทอดความรู้ของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษา ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ของชุดวาทกรรมต่างๆ ดังนี้

1. วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์
2. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางพุทธศาสนา
3. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก
4. วาทกรรมชุดระเบียบวินัย
5. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย

วาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ต่างก็มียุทธศาสตร์เข้าสู่การศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาที่แตกต่างกัน ทั้งสอดรับ แทรกซึม ผสมรวม ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอหมู่บ้านห้วยดัม ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา มีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาในรูปแบบต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. การถ่ายทอดความรู้
2. การหล่อหลอมความคิดความเชื่อ
3. สู่การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อ
4. การขยายตัวสู่บุคคลอื่น

ในภาคส่วนที่ 2 จึงเป็นการศึกษาสืบค้นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ว่ามีวาทกรรมชุดนั้นๆ มีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมเกี่ยวกับ การถ่ายทอดความรู้ การหล่อหลอมความคิดความเชื่อ สู่การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อ การขยายตัวสู่บุคคลอื่นและเป็นอย่างไร โดยเรียบเรียงผลการศึกษาวิเคราะห์ ดังนี้

2.1 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาเป็นอย่างไร

2.2 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาเป็นอย่างไร

2.1 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

จากการศึกษา/ สืบค้น วาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา มีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมสรุปได้ดังนี้

ตาราง 4 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

วาทกรรมการศึกษา (Discourse of Education)	ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา (Discursive Practices of Education)			
	ถ่ายทอดความรู้	หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ	สู่การปฏิบัติบน ฐานความคิด ความเชื่อ	การขยายตัว สู่บุคคลอื่น
1. วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์	/	/		
2. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางพุทธศาสนา	/	/		
3. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก	/	/	/	
4. วาทกรรมชุดระเบียบวินัย	/	/	/	/
5. วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย	/	/	/	

2.1.1 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรม: วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์

วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมในรูปแบบ ถ่ายทอดความรู้ และหล่อหลอมความคิด ความเชื่อของชาวปาเกญอ ที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ทั้งบริบทเชิงพื้นที่ของโรงเรียน พระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ยังเกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้ความเชื่อ ความศรัทธา ในคำสอน ข้อปฏิบัติต่างๆ ของหลวงปู่ครูบาวงศ์ตามระบอบความรู้ทางพุทธศาสนา เป็นความรู้ที่หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เกี่ยวกับจารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่สะท้อนออกมาจากคำสอนข้อปฏิบัติต่างๆ ของหลวงปู่ครูบาวงศ์

... อย่างวัฒนธรรมไทย คนไทยแท้จะมีความรู้เรื่องศาสนาเยอะ แต่ชาวปาเกญอจะรู้จักหลวงปู่ หลวงปู่ (หลวงปู่ครูบาวงศ์) สอนว่าเข้าวัดให้ทำตัวดี และพ่อก็เคยเตือนเคยสอนไว้ว่าเวลาเข้าวัดไม่ให้ยุ่งกางเกงขาสั้น

(คนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2555)

...วัฒนธรรมของชาวปาเกญอ คือ การเข้าวัดนั้นต้องแต่งตัวให้มิดชิด และเป็นชุดของชาวปาเกญอที่ทอด้วยมือ ในความคิดของผมนั้น ถือว่าเป็นโชคดีของเราเพราะมีหลวงปู่ (ครูบาวงศ์) คอยสั่งสอนให้รักษาวัฒนธรรมของตัวเองให้สืบต่อไปลูกให้หลานได้เรียนรู้ว่าวัฒนธรรมของเรามีเป็นของตัวเอง เราควรรักษาไว้ไม่ให้สูญหายไป หลวงปู่สอนให้ชาวปาเกญอ รักษาความเป็นอยู่ของตัวเองและวัฒนธรรมของชาวปาเกญอให้นานๆ

(คนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

วาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการแทรกผ่านและสอดรับกับการถ่ายทอดความรู้ ใน การศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม” ที่ถ่ายทอดความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา ที่หล่อหลอมระบอบความคิด ความเชื่อ ของชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้ความเชื่อ ความศรัทธา ในคำสอน ข้อปฏิบัติต่างๆ ของหลวงปู่ครูบาวงศ์ตามระบอบความรู้ทางพุทธศาสนา และการผลิตซ้ำรูปแบบ/ พิธีกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาเป็นชุดกฎเกณฑ์ ข้อปฏิบัติของหลวงปู่ครูบาวงศ์ ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เกี่ยวกับจารีตปฏิบัติ ตามวิถีทางพระพุทธศาสนา

...วัฒนธรรมไทยสมัยนี้ ในความคิดของผมเปลี่ยนแปลงไป เช่นการแต่งเข้ามาในวัด คนพื้นบ้านจะแต่งกายตามท้องถิ่นของตนเอง อย่างเช่น ชาวปาเกญอจะแต่งกายสุภาพให้ความเคารพกับสถานที่ แต่จะแตกต่างจากคนที่มาในเมือง คนในเมืองเข้ามาในวัดสังเกตดูจะแต่งกายไม่ค่อยสุภาพ โดยเฉพาะผู้หญิงบางคนอาจจะใส่สั้น แล้ววัฒนธรรมประเพณีบ้านห้วยต้มจะแตกต่างจากคนข้างนอก ทุกเช้าจะมีโยมมาใส่บาตรที่วัด ช่วงเย็นจะมีโยมเข้ามาไหว้พระและภาวนาจะทำแบบนี้ทุกวันปฏิบัติตามแบบอย่างคำสอนหลวงปู่

(คนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

...วัฒนธรรมชาวปาเกญอก็คล้ายวัฒนธรรมไทย จะเปลี่ยนแปลงแตกต่างจากวัฒนธรรมไทยบางอย่าง เช่น การใช้ภาษา การแต่งกาย การใช้ชีวิต การใช้ภาษา ภาษาของชาวปาเกญอก็เป็นภาษาหนึ่ง ส่วนภาษาไทยก็เป็นอีกภาษาหนึ่ง ถึงชาวปาเกญอพูดภาษาไทยไม่ค่อยเก่ง ไม่ค่อยชัดเท่าไร แต่ก็พอพูดได้ แต่คนไทยนั้นส่วนมากพูดภาษาปาเกญอไม่ได้ ภาษาปาเกญอก็มีภาษาพูด มีคำเขียน และตัวหนังสือเหมือนภาษาไทย

การแต่งกาย คนในหมู่บ้านมีชุดแต่งกายเป็นของตนเอง แม้จะมีชุดของคนไทยหรือคนอื่นมาปนบ้าง จะเห็นได้ว่าเวลาเข้าวัดจะใส่ชุดของตนเองเข้าวัด (ชุดประจำเผ่าของชาวปาเกญอ) ส่วนผู้หญิงก็มีวัฒนธรรมในการแต่งกาย ผู้หญิงที่ยังไม่แต่งงานก็มีอีกแบบ

หนึ่ง (เขว)แบบยาวทอนเดียว จะรู้ได้ว่าใครโสดหรือไม่โสด แต่ในเมืองดูไม่ออกบางคนก็ ยังดูหน้าเด็กอยู่มีลูกมีครอบครัวแล้ว (คนเมือง)

การใช้ชีวิต การใช้ชีวิตแบบพอเพียง เรียบง่าย ไม่ต้องคิดมาก แค่ทำงานกับอาชีพ ของตนเอง เกษตรกรรม ถ้าเวลาีอาหารการกินพอที่จะกินได้หลายคน ก็จะแบ่งปันกัน โดยไม่ซื้อขาย โดยจะแบ่งแบบพี่แบบน้อง ชีวิตของคนในหมู่บ้าน จะไม่มีการเลี้ยงสัตว์ ส่วนมากจะกินมังสะวิรัสตามคำสอนของหลวงปู่

(คนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2555)

จากข้อมูลการสัมภาษณ์ที่ยกมาข้างต้น ความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ ภายใต้ การหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ จากการถ่ายทอดความรู้ คำสอน ข้อปฏิบัติต่างๆ ของหลวงปู่ครู บาววงศ์ เป็นความคิด ความเชื่อ ที่ผสมผสาน อ้างอิงไปกับระบอบวัฒนธรรมสังคมกระแสหลัก เป็น ความคิด ความเชื่อ เกี่ยวกับจารีตปฏิบัติตามแนววิถีทางพระพุทธศาสนา ที่มีจุดเน้นการผสมผสาน อ้างอิง เกี่ยวกับรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆของจารีตปฏิบัติตามแนววิถีทางพระพุทธศาสนาของ ชาวปากะญอที่แตกต่างจากสังคมกระแสหลัก ความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ เกี่ยวกับ รายละเอียดปลีกย่อยต่างๆของจารีตปฏิบัติตามแนววิถีทางพระพุทธศาสนา เป็นความคิด ความ เชื่อที่ถูกหล่อหลอมจากการถ่ายทอดความรู้ คำสอน ข้อปฏิบัติ ของหลวงปู่ครูบาววงศ์ ในพื้นที่ โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระหัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้ความเชื่อ ความศรัทธาของชาวปากะญอที่มี ต่อครูบาววงศ์

2.1.2 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ ตามวิถีทางพุทธศาสนา

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนา เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียน พระปริยัติธรรมพระหัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมในรูปแบบ ถ่ายทอดความรู้ และหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ของชาวปากะญอ ที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียน พระปริยัติธรรมพระหัยยะวงศาพัฒนา โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนา เป็นวาทกรรมชุด หนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระหัย ยะวงศาพัฒนา เป็นชุดระเบียบการศึกษาชุดแรกภายใต้การจัดการศึกษาตามแนวทางการศึกษาวิถี ทางพุทธศาสนา ในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม”สังกัดสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ โดยวาง ระเบียบแบบแผนการศึกษาแบ่งเป็นช่วงชั้น นักรรรมชั้นตรี นักรรรมชั้นโท นักรรรมชั้นเอก ที่

ถ่ายทอดสู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้ระบอบความรู้ คุณค่า จารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

...สังคมในยุคปัจจุบันเป็นยุคโลกาภิวัตน์ เป็นยุคที่ไร้พรมแดน เป็นยุคที่มีเทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิตเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ผู้คนในสังคมมีความคิดมุมมองที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นอย่างมาก คนในสังคมยุคปัจจุบัน ส่วนใหญ่บ้าอำนาจ เลยมีการแข่งขันเพื่อแย่งชิงความเป็นหนึ่งเพียงผู้เดียว เมื่อไม่ได้มาก็ใช้ความรุนแรงเข้าช่วย เลยทำให้สังคมเป็นสังคมที่โหดร้ายโดยปริยาย ในยุคปัจจุบันคนส่วนใหญ่ขาดคุณธรรม จริยธรรมเพราะว่าเรามีความคิดที่เห็นแก่ตัวมากเกินไป ดังนั้น เราต้องกลับมาพิจารณาตัวเอง ว่าเรานั้นมีความคิด มีอุดมการณ์ ที่อาจจะทำให้สังคมวุ่นวาย ไม่น่าอยู่มากกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...วัฒนธรรมสังคมไทยในปัจจุบัน เริ่มที่จะเปลี่ยนแปลงและเสื่อมลงไปเรื่อยๆ เมื่อก่อนสังคมไทยเป็นสังคมที่พึ่งพาอาศัยกันอยู่กันแบบพี่น้องคน ส่วนใหญ่มีจิตใจโอบอ้อมอารีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แต่ในสังคมปัจจุบันนี้ไม่ค่อยจะได้เห็น วัฒนธรรมเหล่านี้ถึงมีแต่น้อย เพราะสังคมปัจจุบันมีการเห็นแก่มากขึ้น เลยทำให้คนขาดคุณธรรม จริยธรรมไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรมทางพระพุทธศาสนา ศาสนาพุทธที่คนไทยส่วนใหญ่เคารพนับถือเริ่มที่จะเสื่อมลงไปซ้ำๆ เพราะว่าเราทำลายศาสนาตัวเองเลยทำให้บางกลุ่มหมดศรัทธาไปเลยก็มี วัฒนธรรมสังคมในปัจจุบันเราต้องรักษามันไว้ ไม่ใช่ปล่อยให้มันมีคุณค่าต่ำลงไป

(คนที่ 7, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...ผมคิดว่าดีอยู่ที่แต่ละคนเพราะแต่ละคนมีคุณธรรมไม่เท่ากันเพราะในปัจจุบันเทคโนโลยีก้าวหน้ามาก คนปัจจุบันก็ตามแต่วัตถุจะเห็นได้ว่าในปัจจุบันนี้ไม่มีน้ำใจ เห็นแก่ตัวสูง

(คนที่ 8, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2555)

ความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวกับคุณค่า จารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ตามกรอบชุดความรู้การศึกษาตามวิถีทางพุทธศาสนา เป็นความคิด ความเชื่อ ที่สะท้อนความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก ภายใต้กรอบความรู้ คุณค่า จารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ตามกรอบชุดความรู้การศึกษาตามวิถีทางพุทธศาสนา ที่ถ่ายทอดสู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

...วัฒนธรรมไทยบางส่วนอาจจะไม่มีในวัฒนธรรมของชาวปากะญอ เช่น การทอผ้า การใส่เสื้อ และการพูดซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมไทย ชาวปากะญอดำถึงวันพระหรือวันสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งในวัดพระพุทธบาทห้วยต้มก็จะมีชาวบ้านมาทำบุญทำทานกัน ปกติวัฒนธรรมไทยจะเริ่มเข้าวัดน้อยลง ชาวปากะญอจะเข้าวัดมากกว่า เช่น วัดพระพุทธบาทห้วยต้ม

(คนที่ 9, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...ในวันพระชาวปากะญอจะหยุดทำงานเป็นส่วนใหญ่ แล้วมาทำบุญที่วัด เมื่อเข้ามาที่วัดก็ต้องทำตัวให้เหมาะสมอย่างที่หลวงปู่สอนไว้ ผมว่าเป็นเรื่องที่ดีเพราะทำให้เราได้สร้างบุญ รวมถึงได้พักผ่อนหย่อนใจไปในตัวอีกด้วย ถ้าพูดถึงวัฒนธรรมในด้านการแต่งกายของชาวปากะญอจะมีเอกลักษณ์เป็นของตัวเองอยู่แล้ว เช่น การแต่งกายด้วยชุดประจำเผ่าของตัวเอง รวมถึงการแต่งกายของผู้หญิงในวัยสาว และในวัยที่ครอบครัวแล้วจะมีการบ่งบอกที่ชัดเจนในการแต่งกาย

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

ระบอบความคิด ความเชื่อ ของชาวปากะญอที่เชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก ภายใต้กรอบความคิด ความเชื่อ เกี่ยวกับความรู้ คุณค่า จารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่หล่อหลอมมาจากความรู้ คุณค่า จารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา จากวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนา ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอที่เชื่อมโยงสังคมกระแสหลัก ที่พูดถึง/ กล่าวถึงรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ ของ วัฒนธรรม สังคม ระหว่างสังคมกระแสหลักกับสังคมกลุ่มชาวปากะญอ ภายใต้ระบอบความรู้เกี่ยวกับคุณค่าจารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา ที่ถูก

ถ่ายทอด/หล่อหลอมจากการศึกษาตามวิถีทางพุทธศาสนา ในพื้นที่การศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม”

2.1.3 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรม: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมในรูปแบบ ถ่ายทอดความรู้และหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และสู่การปฏิบัติบนความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีรายละเอียดดังนี้

วาทกรรมชุดระเบียบการศึกษาตามวิถีทางการศึกษากระแสหลัก เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ เป็นชุดระเบียบการศึกษากระแสหลัก ภายใต้การจัดพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา รูปแบบการศึกษา “แผนกสายสามัญ” ที่ถ่ายทอดความรู้รูปแบบการศึกษากระแสหลัก สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่สะท้อนถึงระบอบความคิด ความเชื่อชาวปากะญอที่มีต่อการศึกษาระแสหลัก

...การศึกษาสำคัญต่อทุกประเทศ คือ ถ้ามีการศึกษาเราจะรู้ทันโลก แต่ไม่มีการศึกษาเหมือนนกบินในกะลาที่มีอยู่เท่าเดิม 10 ปีมาอย่างไร อีก 10 ปีก็เป็นอย่างนั้น ไม่มีการพัฒนา คือ มองชีวิตในวันข้างหน้า ถ้าเรามีการศึกษาก็สามารถสร้างฐานะทางสังคมได้ สังคมทั่วไปก็ดูเรื่องการศึกษา ดูว่าจบอะไรมา ดูมีความรู้ ถ้าเป็นเมื่อก่อนเขาอาจจะเรียกเราว่า “ไฉ่นัน” “ไฉ่นี้” ถ้าเราจบ ป.ตรี มาเป็นครู สิ่งที่เปลี่ยนไปจากไฉ่นัน ไฉ่นี้ คือ “ครู” แล้วสิ่งที่เปลี่ยนคำว่า “ไฉ่นัน” “ไฉ่นี้” มาเป็นคำว่า “ครู” คือการศึกษา ถ้ามีการศึกษาก็จะไม่ถูกว่าให้

(คนที่ 2, ผู้ให้สัมภาษณ์, 5 กุมภาพันธ์ 2555)

...ผมมีความรู้สึกว่าการศึกษานั้นสำคัญมาก สำหรับยุคปัจจุบัน เพราะว่าสังคมปัจจุบันมีการสื่อสารมาก และมีวิวัฒนาการมากขึ้นทางเทคโนโลยี ซึ่งการศึกษาสำคัญมากต่อตัวเรา ซึ่งในความคิดของผมการศึกษานั้นทำให้เราได้เรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบตัวเราด้วย เพราะในปัจจุบันนี้มีการเปลี่ยนแปลงมากมายทั้งด้านวัตถุและจิตใจของคนเรา การศึกษาทำให้เราใช้ชีวิตอยู่รอดได้ในสังคม

(คนที่ 9, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...บอกได้ว่าการศึกษายุ่งยากมาก และจำเป็นต้องเรียน ถ้าศึกษาในชั้นที่สูงขึ้น จะจะมีอาชีพที่สบาย ไม่ต้องทำงานหนัก ตากแดด ตากฝน การศึกษาเป็นเหมือนกำแพงป้องกันตัวเรา เป็นวิชาความรู้ เพื่อไม่ให้มาดูถูกเราว่าเป็นคนที่ไม่มีการศึกษา สิ่งที่เขาทำได้ถึงแม้ว่าเราทำไม่ได้ แต่ในสิ่งที่เราทำได้เขาอาจทำไม่ได้เหมือนกัน

(คนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2555)

...ในมุมมองของผม ในยุคปัจจุบันการศึกษาคือความรู้เป็นคู่มือให้กับตนเอง ในการที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวันถือว่ามีความสำคัญเป็นอย่างมาก อันดับแรกการ คือ การศึกษาช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ รวมถึงทำให้ครอบครัวภาคภูมิใจในตัวเรามากขึ้น เมื่อเราเรียนยิ่งสูงขึ้นไป โอกาสที่จะทำงานดีๆ ก็จะเข้ามาทำให้เรามีทางเลือกมากขึ้น และทำให้เราเป็นที่ยอมรับในสังคม เพราะในสังคมปัจจุบันเขาจะดูที่การศึกษาเป็นอันดับแรกในการที่เราจะเข้าสมัครงานในด้านต่างๆ การศึกษาเล่าเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างมาก ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของเราเอง

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...การศึกษาจะทำให้เราพัฒนาตนเอง ในด้านต่างๆ แล้วสามารถพัฒนาชุมชนของตนเอง ทำให้มีหน้ามีตาในสังคม ให้เป็นที่ยอมรับของสังคมทำให้รู้ทันโลก ทำให้เป็นที่เชื่อถือหน้าซื่อตาของสังคม และครอบครัวสมมติว่าไปเรียนรัฐศาสตร์การปกครอง เมื่อเรียนจบเรามาพัฒนาหมู่บ้าน เพื่อให้หมู่บ้านของเราเป็นที่ยอมรับของสังคม เพราะผู้นำเมื่อก่อนจะเรียนไม่ค่อยสูง ไม่มีความสามารถทางการปกครอง การศึกษาทำให้มีอนาคตที่สดใส ถ้าไม่ได้รับการศึกษาจะทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ ตามคนอื่นไม่ทันถ้าเราไม่ได้รับการศึกษา สังคมจะไม่ยอมรับ ส่วนมากจะดูที่การศึกษาทำให้ไม่มีอนาคต อยากมีอนาคตที่ดีเป็นที่ยอมรับของสังคม สมมติว่าถ้าไม่ได้เรียนก็เหมือนกับว่าอยู่หลังเขา เขาก้าวเร็วกว่าเรา การศึกษาทำให้เราต้องดิ้นรนต่อสู้ในสังคม การศึกษาเป็นเครื่องมือที่จะใช้ชีวิตในสังคม เอาไว้ป้องกันตัวเอง ป้องกันตัวเอง ก็คือ เป็นเครื่องมือเลี้ยงเอาตัวรอด"

(คนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2555)

ความคิด ความเชื่อชาวปาเกะญอที่มีต่อการศึกษาระแสหลัก เป็นความคิด ความเชื่อ ที่ถูกหล่อหลอมจากการถ่ายทอดความรู้ จากชุดระเบียบการศึกษาตามวิถีทางการศึกษาระแสหลัก

ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นความคิด ความเชื่อชาวปากะญอที่เชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก ภายใต้กรอบความรู้เกี่ยวกับอรรถประโยชน์การศึกษากระแสหลัก ที่ใช้การศึกษาเป็นเครื่องมือทางสังคมรูปแบบหนึ่ง เป็นความคิด ความเชื่อที่นำมาสู่การปฏิบัติตน ภายใต้ความคิด ความเชื่อ ที่ถูกหล่อหลอม จากการถ่ายทอดความรู้ของวาทกรรมชุดระเบียบความรู้การศึกษาตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติ-ธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

...การศึกษาศึกษานั้น ความคิดเปลี่ยนแปลงไปมาก จากการเรียนที่คิดว่าเรียนเพื่อตัวเอง แต่มันไม่ใช่เราทำเพื่อครอบครัว คนในหมู่บ้าน เช่น การเรียนสูงๆ ทำให้ระดับชีวิตครอบครัวดีขึ้น เป็นหน้าเป็นตาของครอบครัว แต่สำหรับเพื่อนในหมู่บ้านความคิดผมคิดอยากกลับมาพัฒนา กลับมายกระดับสภาพสังคมชาวปากะญอให้ดีขึ้น ทำให้สังคมภายนอกทราบว่าชาวปากะญอเราไม่น้อยหน้าใคร มีฐานะทางสังคมที่เท่าเทียมกัน ผมไม่อยากจะให้คนภายนอกมองเราแค่ว่าเป็นชาวกะเหรี่ยง แต่ชาวกะเหรี่ยงนี้แหละจะเป็นกำลังของชาติในอนาคต

(คนที่ 10, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2555)

...การศึกษาเปลี่ยนแปลงความคิดผม คือ ทำให้เรามีความคิดมีมุมมองที่แปลกใหม่ในชีวิต ทำให้เรารู้ว่าชีวิตมีค่าแค่ไหนที่ได้เกิดมา รวมถึงเห็นความสำคัญของการศึกษาว่ามีดีอย่างไร ในฐานะที่ผมเป็นชาวปากะญอ ผมอยากเห็นชาวปากะญอ มีความรู้มีความสามารถ ที่จะพัฒนาบ้านเมือง ให้มีความเจริญรุ่งเรืองยิ่งๆ ขึ้นไป ถึงเราจะเป็นชาวปากะญอ แต่เราก็มีการศึกษา ไม่ใช่เป็นผู้ด้อยโอกาส

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...เมื่อก่อนผู้ใหญ่คนต่างๆ เขียนหนังสือไม่ค่อยเก่ง พูดไทยไม่ชัดหรือไม่เป็น ไปโรงพยาบาลหรือไปในเมือง ก็อาจถูกหลอกได้ การศึกษาสามารถที่จะยกระดับตนเองได้ จากเมื่อก่อนเคยเป็นคนที่ไม่อะไร ในเมื่อเราได้เรียนรู้สูงขึ้นมีอาชีพที่มั่นคง เป็นใหญ่เป็นโต คนที่ไม่เคยไหวเราก็ก้าวเราให้ความนับถือเรา

(คนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2555)

...ผมคิดว่าการศึกษาลำคัญมาก ทำให้ผมรู้ในหลายอย่างซึ่งรวมไปถึงการดำเนินชีวิตการอยู่ร่วมกันในสังคม จากการเป็น คนธรรมดา ถูกดูถูก ถูกมองข้าม การศึกษาทำให้ผมเด่นเด่นขึ้นมีคุณภาพมากขึ้น การศึกษาสามารถยกระดับเราได้ เมื่อยกระดับตนเองทางด้านการศึกษาแล้ว คุณภาพชีวิตก็จะดีขึ้นตามมาด้วย ประโยชน์ของการศึกษาทำให้คนในสังคมยอมรับ มีชีวิตที่ดีขึ้น ทำให้ครอบครัว มีหน้ามีตาในสังคมปัจจุบันเรามองกันที่การเรียน ใครที่เรียนหนังสือน้อยหรือไม่ได้เรียนมักจะถูกมองข้าม ถึงแม้จะมีความสามารถแค่ไหนก็ตาม ตัวอย่าง เช่น ชาวกะเหรี่ยงอย่างเรามักถูกมองข้าม ฉะนั้นจึงต้องเรียน เพื่อยกระดับตนเองให้สังคมยอมรับ ให้เขาเห็นเราก็ทำได้

(คนที่ 10, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2555)

การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปาเกญอ เกี่ยวกับคุณค่า อรรถประโยชน์ ความสำคัญของการศึกษากระแสหลัก เป็นการปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปาเกญอที่เชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก เกี่ยวกับความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับคุณค่า อรรถประโยชน์ ความสำคัญของการศึกษากระแสหลักที่มีต่อตนเองในฐานะที่เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ เป็นเครื่องมือในการสร้างการยอมรับทางสังคมต่างๆ เป็นการการปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปาเกญอ ที่มีรายละเอียดปลีกย่อยต่างๆ เกี่ยวกับการศึกษาของชาวปาเกญอที่เชื่อมโยงกับการศึกษาสังคมกระแสหลัก ที่ถูกถ่ายทอด หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และนำไปสู่การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อ จากวาทกรรมชุดระเบียบความรู้การศึกษาตามแนวทางการศึกษากระแสหลักที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะ-วงศาพัฒนา ในการศึกษาแบบ “แผนกสายสามัญ”

2.1.4 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรม: วาทกรรมชุดระเบียบวินัย

วาทกรรมชุดระเบียบวินัย เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมในรูปแบบ ถ่ายทอดความรู้ และหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ สู่การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อ และขยายตัวสู่บุคคลอื่น ที่ถ่ายทอดความรู้ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

วาทกรรมชุดระเบียบวินัย เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ที่มีปฏิสัมพันธ์แนบแน่นกับวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก กล่าวคือ วาท

กรรมชุดระเบียบวินัยเป็นชุดวาทกรรมที่เชื่อมประสานทั้งวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิธีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ให้ผสมกลมกลืน ผสมรวม ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การศึกษาในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” ออกมา ในรูปของการผลิตสร้าง กฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ซึ่งเป็นกฎเกณฑ์ ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ที่แทรกซึมอยู่ในกิจวัตรและข้อปฏิบัติของผู้เรียนที่ต้องประพฤติปฏิบัติเป็นกิจวัตรปฏิบัติประจำ เป็นการผลิตซ้ำการถ่ายทอดความรู้ของชุดระเบียบการศึกษาในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ส่งผลต่อความคิด ความเชื่อ ของชาวปาเกญอ

...วัฒนธรรมไทยก็ดี เป็นวัฒนธรรมที่สวยงาม ประเทศอื่นบ้านอื่นก็ไม่เหมือนบ้านเรา ประเทศอื่นก็อยากเข้ามาเที่ยวเรียนรู้วัฒนธรรมต่างๆ รวมทั้งประเพณี เช่น สงกรานต์ ก็เป็นประเพณีที่สวยงาม แต่มาถึงยุคนี้อะไรก็เปลี่ยนแปลงไป วัฒนธรรมก็เปลี่ยนแปลงไป เปลี่ยนไปเยอะประเทศของเราทุกวันนี้ เทคโนโลยีได้เข้ามาเปลี่ยนแปลง จากเมื่อก่อนคนสนใจในการเข้าวัด ฟังธรรมะ มาถึงวันนี้เห็นว่าเรื่องการเข้าวัดเป็นเรื่องเล็ก ถ้าชีวิตเรามีความสุขก็ไม่นึกถึงวัด เวลาที่มีทุกข์ก็หนีวัดไม่พ้น ก็เข้ามาวัดอธิฐานขอให้ชีวิตมีความสุขพ้นจากความทุกข์

(คนที่ 5, ผู้ให้สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2555)

ความคิด ความเชื่อ ของชาวปาเกญอเกี่ยวกับจารีตปฏิบัติทางพุทธศาสนา เป็นความคิด ความเชื่อที่ถูกหล่อจากการถ่ายทอดความรู้แนวทางปฏิบัติทางสังคม จากวาทกรรมชุดระเบียบวินัยที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในรูปของกฎระเบียบ ข้อบังคับ รูปแบบระเบียบวินัยชุดต่างๆ ที่นอกเหนือจากถ่ายทอดความรู้แนวทางปฏิบัติการศึกษาในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” ยังเป็นการผลิตซ้ำความรู้กฎระเบียบ ข้อบังคับ รูปแบบระเบียบวินัยชุดต่างๆ ลงในการปฏิบัติตนของชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งนำไปสู่การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวข้องแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา

...ถ้ามาวัดชาวปาเกญอถ้ามาวัดชาวปาเกญอจะแต่งชุดประจำเผ่า และถอดรองเท้าหน้าวัด หน้าประตูวัด คนที่อื่นมาเขาก็ชื่นชม ถ้ามาดักบาตรจะเริ่มจากผู้เฒ่าผู้แก่ที่เป็นผู้ชายนับตามอายุ ไล่ วัยรุ่น เด็ก เฉพาะผู้ชายก่อนถึงจะเป็นคิวของผู้หญิง ไม่ใช่แต่

เรื่องใส่บาตรอย่างเดียว งานบุญอย่างอื่นก็เป็นแบบนี้ถ้าเป็นวันพระเขาจะหยุดงานที่บ้าน จะมาฟังเทศน์ ฟังธรรมช่วยงานในวัดถึงบางวันจะไม่ไหววันพระ ถ้าพระขอให้มาช่วยงานก็จะมา แล้วตอนเย็นคนจะมาไหว้พระทุกวัน ตั้งแต่คนแก่ยันเด็กมาขอศีลทำวัตรเย็น ถ้าถึงช่วงเทศกาล ผู้ชายจะมาสร้างต้นทวายทาน ผู้หญิงจะมาทำความสะอาด โดยมารวมตัวกัน ก่อนถึงวันงาน ไม่ว่าจะเป็นช่วงเข้าพรรษา ออกพรรษาชาวบ้านจะให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ถึงแม้เวลาไม่มีงานวัดพระเณรก็จะช่วยงานข้างนอกหากข้างนอกมีงาน ยังเป็นการสร้างแรง สร้างคนให้มีศีลธรรม

(คนที่ 7, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวข้องแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ที่ถูกหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ จากการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา จากวาทกรรมชุดระเบียบวินัย ที่ถ่ายทอดรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ยังขยายตัวเกี่ยวกับการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวข้องแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาสู่บุคคลอื่น

...วัฒนธรรมไทยสมัยนี้ ในความคิดของผมเปลี่ยนแปลงไป เช่น การแต่งกายเข้ามาในวัด คนในเมืองเข้ามาในวัดถ้าสังเกตดูจะแต่งกายไม่ค่อยสุภาพ โดยเฉพาะผู้หญิงจะแต่งกายไม่สุภาพ บางคนอาจจะใส่สั้นไม่เหมาะสม

(คนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

...วัฒนธรรมไทยซึ่งบางส่วนอาจจะไม่มีในวัฒนธรรมของชาวปากะญอ เช่นการทอผ้า เสื่อผ้า และการพูดซึ่งแตกต่างจากวัฒนธรรมไทย ชาวปากะญอถ้าถึงวันพระหรือวันสำคัญของพระพุทธศาสนา ซึ่งในวัดพระพุทธบาทห้วยต้มก็จะมีชาวปากะญอมาทำบุญทำทานกันปกติคนไทยจะไม่ค่อยเข้าวัดเข้าวา กัน ชาวปากะญอเข้ามาวัดมากกว่า เช่นวัดห้วยต้ม

(คนที่ 9, ผู้ให้สัมภาษณ์, 6 กุมภาพันธ์ 2555)

การขยายตัวเกี่ยวกับการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาว ปากะญอเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวข้องแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา สุนัขบุคคลอื่น เป็นการขยายตัวสุนัขบุคคลอื่นเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ที่ขยายตัวสุนัขบุคคลอื่นในลักษณะที่เชื่อมโยงกับสังคมกระแสหลัก เกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนาของชาวปากะญอกับสังคมกระแสหลัก โดยการขยายตัวสุนัขบุคคลอื่น เป็นการขยายตัวที่สุนัขบุคคลอื่นในลักษณะชี้แนะให้เห็นแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ที่เป็นการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวกับวิถีปฏิบัติทางสังคมที่เกี่ยวข้องแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา ที่ถูกถ่ายทอดความรู้, หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ, สู่การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวข้องกับแนวทางการปฏิบัติตนที่เกี่ยวข้องกับพุทธศาสนา จากวาทกรรมชุดระเบียบวินัย ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในการศึกษาารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)”

2.1.5 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรม: วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ซึ่งมีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมในรูปแบบ ถ่ายทอดความรู้ และหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ และสู่การปฏิบัติตนบนความคิด ความเชื่อ ที่ถ่ายทอดความรู้ที่อยู่ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยมีรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย เป็นวาทกรรมชุดหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ เป็นชุดระเบียบทางภาษาหลัก ที่ใช้สื่อสาร ส่งผ่านการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่การศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม ที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับความรู้ทางภาษาไทยในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

...ภาษาไทย ถือเป็นเอกลักษณ์ของไทยอย่างหนึ่ง แรกเริ่มตั้งแต่มีการจารึกลงบนแผ่นศิลาของพ่อขุนรามคำแหง ต่อมาจึงมีการดัดแปลงกลายมาเป็นภาษาไทยในปัจจุบัน ปัจจุบันศัพท์ไทยมีเพิ่มขึ้นมากมายเกิดจากหลายอย่าง เช่น การพูดติดบ่วง ออกเสียงไม่ชัดบ้าง หรือแม้แต่การกำหนดคำศัพท์เพิ่ม ดังนั้น ภาษาไทยจะมีการเพิ่มเติมได้เสมอ ภาษาไทยสำหรับการนำไปใช้จะสามารถบ่งบอกถึงตัวตนของคนแต่ละคนได้ ดูจากการใช้ระดับภาษา เป็นต้น

(คนที่ 10, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2555)

...ในความคิดของผมภาษาไทยเป็นภาษากลางในการสื่อสาร เพราะว่าคนไทยมีอยู่หลายเผ่าแต่ละเผ่าก็จะมีภาษาเป็นของตนเองถ้าไม่มีภาษาไทยคนแต่ละเผ่าต่างสื่อสารกันไม่เข้าใจ ใช้ภาษาไทยเป็นภาษากลาง

(คนที่ 4, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา นอกเหนือจากเป็นการถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจ ระเบียบการศึกษาทางภาษาแล้ว วาทกรรมชุดระเบียบทางภาษาไทยที่ถ่ายทอดสู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ยังหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ของชาวปากะญอที่มีต่อชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ที่นอกเหนือจากเป็นชุดความรู้ชุดหนึ่งของการศึกษาที่มีต่อตนเองในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในฐานะเป็นกลุ่มที่มีวัฒนธรรมทางภาษาที่แตกต่างจากกลุ่มคนกระแสนหลัก เป็นความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอที่มีต่อชุดระเบียบทางภาษา ที่หล่อหลอมจากการถ่ายทอดความรู้ของวาทกรรมชุดระเบียบทางภาษาไทย ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

...วัฒนธรรมของชาวปากะญอเป็นจุดเด่นเอกลักษณ์ของตัวเอง และมีภาษาเป็นของตนเองมาตั้งแต่โบราณจนถึงปัจจุบัน รู้สึบดีที่ได้เรียนภาษาปากะญอ เพราะเป็นภาษาของตัวเองทั้งได้พูดและเขียน ส่วนภาษาไทยได้เรียนรู้และได้ใช้ภาษาพูดและภาษาเขียน ได้รับความรู้มากขึ้นจะได้เข้าสังคมง่ายขึ้น และได้นำไปใช้ในชีวิต

(คนที่ 9, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...ภาษาปากะญอนั้นก็เป็นภาษาหนึ่งที่มีมานานแล้ว รวมถึงการมีตัวเขียนเป็นของตัวเอง ซึ่งเป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของกะเหรี่ยงเรา แต่ปัจจุบันเนื่องจากมีหลายอย่างทำให้ภาษาเขียนถูกนิยมน้อยลง เหลือแต่ภาษาพูด แต่ก็มีคนสอนอยู่แต่มีคนสนใจน้อยส่วนมากจะเหลือแต่คนเฒ่าคนแก่หรือคนรุ่นก่อนที่ยังพอเขียนได้ แต่อย่างเราๆ ในปัจจุบันไม่ค่อยจะให้ความสนใจเท่าไร พอรู้พอเขียนได้เป็นบางคำ ฉะนั้น ภาษาปากะญออาจหายไปได้ ถ้าเราคนในท้องถิ่นไม่ร่วมรักษา

(คนที่ 10, ผู้ให้สัมภาษณ์, 9 กุมภาพันธ์ 2555)

...อยากให้ชาวปากะญอเห็นความสำคัญของภาษาปากะญอ โดยมีการเปิดสอน ภาษาปากะญอในโรงเรียน และนอกสถานที่เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูภาษาปากะญอ

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...ผมคิดว่าในหมู่บ้านนี้เขาเริ่มที่จะอนุรักษ์ภาษาปากะญอในด้านการเขียนมากขึ้นกว่าเดิม เพราะว่าในอดีตไม่เคยมีหรือน้อยคนที่เขียนได้มีแต่ผู้เฒ่าผู้แก่ และอีกอย่างหนึ่งพ่อกับแม่ของผมเองก็ไม่ได้เรียนภาษาปากะญอ แต่เป็นคนปากะญอ เป็นเรื่องของ การอนุรักษ์ภาษาของตัวเราภาษาปากะญอมีการเปลี่ยนแปลงในทางที่ดีขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงให้สอดคล้องกับภาษาไทย อย่างเช่น บางตัวในภาษาปากะญอไม่มี มีการ สร้างตัวอักษรใหม่ให้สอดคล้องกับคำไทย

(คนที่ 8, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2555)

...ชาวปากะญอนับว่าเป็นโชคดี จึงมีภาษาเป็นของตนเอง ความจริงแล้วชาวปากะญอมีมากเขาจะศึกษากันด้วยภาษากลาง คือ ภาษาปากะญอ ชาวปากะญอนั้นมีมาก ชาวปากะญอบางส่วนออกเสียงเฉื่อย เช่น ชาวปากะญอแถวแม่ฮ่องสอน เพราะฉะนั้น ชาวปากะญอภูมิใจในภาษาของตน ความจริงแล้วชาวปากะญอในประเทศไทยมีมากพอสมควร ในความคิดของผม คือเรามีความภูมิใจมากที่มีภาษาเป็นของตัวเอง จงรักษาไว้ให้คงอยู่กับเราให้นาน ถ้าเราเข้าไปในเมืองเราต้องศึกษากันด้วยภาษากลาง เพราะส่วนมากชาวปากะญอจะอยู่มากแถวภาคเหนือ

(คนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

ความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอที่ถูกหล่อหลอมจากการถ่ายทอดความรู้ทางภาษาไทย ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นความคิด ความเชื่อ เกี่ยวกับภาษา ซึ่งเป็นความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับภาษาปากะเป็นภาษาเฉพาะกลุ่มของชาว ปากะญอ ที่ต้องอนุรักษ์ รักษาไว้ เป็นเอกลักษณ์ ของกลุ่มชาวปากะญอ ส่วนความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับภาษาไทยเป็นภาษากระแสหลัก ที่ใช้ในสังคม เป็นระบอบความคิด ความเชื่อ ที่ถูกหล่อหลอม ถ่ายทอดความรู้จากวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นความคิด ความเชื่อ ของชาวปากะญอที่มีต่อภาษาไทยที่ใช้เป็นภาษากลางในการสื่อสาร เป็นความคิด ความเชื่อที่นำมาสู่ การปฏิบัติบนฐานความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับภาษาไทยที่ใช้เป็นภาษากลาง

...เราไม่ได้ใช้ภาษากลาง ส่วนคนไทยใช้ภาษาไทย ถ้าเจอคนอื่นเขาพูดภาษาไทย แต่เราพูดได้แต่ไม่ชัดเขาจะล้อเล่น สมมุติว่าคนอื่นที่มาเที่ยวที่บ้านเรา หรือเราไปเที่ยวบ้านเขา สื่อสารกันไม่เข้าใจ ทำให้ไม่เข้าใจกันเป็นอุปสรรคเยอะนะครับทางออกคือต้องเรียนภาษาไทย แต่ต้องไม่ลืมภาษาของตัวเอง ต้องอนุรักษ์ภาษาของตัวเองไว้

(คนที่ 1, ผู้ให้สัมภาษณ์, 7 กุมภาพันธ์ 2555)

...ความแตกต่างทางด้านวัฒนธรรมภาษา ผมว่าไม่เป็นอุปสรรคต่อการใช้ชีวิตในสังคม เพราะอยู่ที่การวางตัวและปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ซะมากกว่าถึงมีแต่ก็น้อย เช่น ในฐานะที่ผมเป็นชาวปากะญอ อาจจะพูดไทยไม่ค่อยชัดถ้อยชัดคำสักเท่าไรในการไปพูดกับสังคมอื่นๆ บางครั้งทำให้เรารู้สึกกลัวถ้าพูดออกไปแล้วเขาอาจจะหัวเราะใส่เราก็ได้ที่พูดภาษาไทยไม่ชัดเหมือนเขา นี่อาจจะเป็นอุปสรรคเล็กน้อย ผมว่ามันขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของเราต่างหากอย่าดูแค่นายนอก

(คนที่ 6, ผู้ให้สัมภาษณ์, 8 กุมภาพันธ์ 2555)

...ภาษาไทยนั้นมีความสำคัญมากต่อเรา เพราะถ้าเราเข้าไปในเมืองเราต้องศึกษากันด้วยภาษาไทย เพราะฉะนั้น ภาษาไทยจึงมีความสำคัญต่อเราถ้าเราพูดภาษาไทยไม่ชัด ก็จะไปพูดกับคนในเมืองไม่รู้เรื่อง เพราะฉะนั้นภาษาไทยจึงสำคัญ ความแตกต่างของภาษานั้นเป็นอุปสรรค เวลาเข้าเมืองเราต้องใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารกับผู้คน เพราะถ้าเราไม่รู้ภาษาไทยมันก็เป็นอุปสรรคต่อเราด้วยเช่นกัน ควรเรียนรู้และพูดภาษาไทยไว้นานอดิเรกข้างหน้าไม่แน่นอน

(คนที่ 3, ผู้ให้สัมภาษณ์, 3 กุมภาพันธ์ 2555)

การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ เกี่ยวกับความคิด ความเชื่อที่มีต่อภาษาไทยที่ใช้เป็นภาษากลาง ผู้การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อ ที่เกี่ยวข้องกับภาษาไทย คือ ต้องเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อใช้สื่อสาร กับกลุ่มคนกระแหล็ก หากไม่เรียนรู้ภาษาไทย หรือใช้ภาษาไทยไม่ได้ นอกเหนือจากจะสื่อสารกลุ่มคนในสังคมไม่รู้เรื่องแล้ว ยังอาจทำให้ไม่เป็นที่ยอมรับ หรือเป็นเรื่องตลกขบขัน ของคนอื่น เป็นการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับความคิด ความเชื่อที่มีต่อภาษาไทยที่ใช้เป็นภาษากลาง ส่วนภาษาปากะญอเป็นภาษาเฉพาะกลุ่ม จากการถ่ายทอดความรู้ทางภาษาไทย ที่โยงโยการถ่ายทอดความรู้ที่ถ่ายทอดสู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ถ่ายทอดความรู้ หล่อหลอมความคิดความเชื่อ และนำมาสู่การปฏิบัติตนของชาว

ปากระณอบนฐานความคิด ความเชื่อที่มีต่อภาษาไทย ที่ถ่ายทอดความรู้จากวาทกรรมชุดระเบียบทางภาษาไทย ที่ถ่ายทอดความรู้ในการศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)

2.2 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากระณอบนพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

จากการศึกษา/ สืบค้นกระบวนการของภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา ที่มีต่อชาวปากระณอบนพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา สรุปได้ดังต่อไปนี้

ตาราง 5 ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากระณอบนพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

ภาคปฏิบัติ การของวาท กรรม การศึกษา (Discursive Practices of Education)	วาทกรรมการศึกษา(Discourse of Education)				
	วาทกรรม ของหลวง ปู่ครูบา วงศ์	วาทกรรมชุด ระเบียบความรู้ ตามวิถีทาง พุทธศาสนา	วาทกรรมชุด ระเบียบความรู้ ตามวิถีทาง การศึกษากระแส หลัก	วาทกรรม ชุดระเบียบ วินัย	วาทกรรม ชุดระเบียบ ความรู้ทาง ภาษาไทย
ถ่ายทอด ความรู้	/	/	/	/	/
หล่อหลอม ความคิดความ เชื่อ	/	/	/	/	/
การปฏิบัติบน ฐานความคิด ความเชื่อ					
การขยายตัวสู่ บุคคลอื่น	/				

2.2.1 กระบวนการของภาคปฏิบัติการของวาทกรรม (Discursive Practices of Education)

1) การถ่ายทอดความรู้

ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ เป็นการถ่ายทอดความรู้ของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่การศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ) ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ อาจลำดับขั้นตอนการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาได้ดังนี้

1.1) การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาตามแนววิถีทางพุทธศาสนา ในการศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม” การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาตามแนวทางพุทธศาสนา ในการศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม” ภายใต้การก่อตั้งพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา โดยวางระเบียบ แบบแผน การถ่ายทอดความรู้แบ่งหมวดหมู่ลำดับชั้นการศึกษา เป็นชั้นนักธรรมชั้นตรี นักธรรมชั้นโท นักธรรมชั้นเอก ซึ่งเป็นชุดระเบียบความรู้ชุดแรก ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้สังกัดสำนักงานพุทธศาสนาแห่งชาติ ตั้งแต่ช่วงระยะเวลาปี พ.ศ. 2540 ถึงปี พ.ศ. 2542 ช่วงระยะเวลาดังกล่าว วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา จึงเป็นเรื่องของการถ่ายทอดความรู้ชุดระเบียบการศึกษา รูปแบบ/ พิธีกรรมที่เกี่ยวข้องกับชุดระเบียบการศึกษาตามวิถีการศึกษาตามวิถีทางพุทธศาสนา โดยมีชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนววิถีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมของหลวงปู่ครูบาวงศ์ เป็นไปในลักษณะแทรกซึม สอดรับ และผนวกกลมถ่ายทอดความรู้ตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ที่มีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตาม ความเชื่อคุณค่า ตลอดจนจารีตปฏิบัติ ภายใต้กรอบความรู้ของพุทธศาสนา เป็นการถ่ายทอดความรู้รูปแบบการศึกษารูปแบบการศึกษาการศึกษาตามวิถีพุทธ

1.2) การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนาในการศึกษารูปแบบ “แผนกสายสามัญ” การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาตามแนวทางพุทธศาสนา ในการศึกษารูปแบบ “แผนกสายสามัญ” ช่วงระยะเวลาหลังปี พ.ศ. 2542 โดยวางระเบียบ แบบแผน การถ่ายทอดการศึกษา โดยลำดับชั้นการศึกษา เป็น

มัธยมศึกษาปีที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6 ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ช่วงระยะเวลาดังกล่าว ภาควิชาการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ เป็นการสอดแทรกของชุดการศึกษารูปแบบ การศึกษากระแสหลัก เป็นการถ่ายทอดความรู้รูปแบบการศึกษารูปแบบการศึกษากระแสหลัก

1.3) การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในรูปแบบการศึกษาตามแนววิถีทางพุทธศาสนา ในการศึกษาแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” การแทรกผ่านของวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การถ่ายทอดความรู้ ในการศึกษาแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนาจึงเป็นการถ่ายทอดความรู้ในรูปแบบ ดังนี้

1.3.1) การถ่ายทอดความรู้แบบการศึกษาทางธรรม เป็นการถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิถีพุทธ โดยมีชุดวาทกรรมที่เกี่ยวข้อง คือ วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาวิถีทางพุทธศาสนา และวาทกรรมของหลวงปู่ ครูบาวงศ์ ที่เป็นไปในลักษณะแทรกซึม สอดรับ และผนวกรวมถ่ายทอดความรู้ตามวิถีทางพระพุทธศาสนา ที่มีปฏิสัมพันธ์เกี่ยวโยงซึ่งกันและกันตาม ความเชื่อ คุณค่า ตลอดจนจารีตปฏิบัติ ภายใต้การถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในการศึกษาแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม”

1.3.2) การถ่ายทอดความรู้แบบการศึกษาทางโลก เป็นการถ่ายทอดความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลัก โดยวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลักที่เป็นไปในลักษณะแทรกผ่าน ของการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ภายใต้การศึกษารูปแบบ “แผนกสายสามัญ”

การผนวกรวมรูปแบบการถ่ายทอดความรู้แบบการศึกษาทางธรรม และการถ่ายทอดความรู้แบบการศึกษาทางโลก ทั้งสองรูปแบบผนวกรวมเป็นรูปแบบเดียวกัน ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ภายใต้การศึกษาในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” โดยการเชื่อมประสานของวาทกรรมชุดระเบียบวินัย ให้ผสมกลมกลืน ผนวกรวมถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ในการศึกษาแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)” โดยการผลิตซ้ำการถ่ายทอดความรู้ ออกมาในรูปของ กฎระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ผ่านรูปแบบ/ พิธีกรรมการควบคุมวินัยรูปแบบต่างๆ ที่แทรกซึมในแบบแผนปฏิบัติที่ต้องกระทำเป็นประจำ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

โดยการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอ ภายใต้การศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” ถูกผูกติดโยงภายใต้ชุดระเบียบทางภาษาไทย ซึ่งเป็นชุดระเบียบทางภาษาชุดหลักที่ชุดความรู้ต่างๆ ใช้เป็นอรรถาธิบาย สื่อสาร ถ่ายทอด ชุดความรู้นั้นๆ หรือกล่าวให้กระชับ ชุดระเบียบทางภาษาไทย เป็นชุดของความรู้ชุดต่างๆ ชุดความรู้นั้นๆ จะถูกรู้ว่าเป็นความรู้ได้ก็ต่อเมื่อถูกถ่ายทอด/ ส่งผ่านมาในรูปภาษาไทย ซึ่งโดยเนื้อแท้/ แก่นแท้ ของชุดระเบียบทางภาษาไทย ก็เป็นชุดของความรู้ชุดหนึ่งในพื้นที่ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา แต่ชุดความรู้ระเบียบทางภาษาไทยมียุทธศาสตร์ในการช่วงชิงการนำชุดระเบียบความรู้ต่างๆ โดยให้ยุทธศาสตร์การเป็นภาษาหลักโยงใยชุดความรู้ต่างๆ ให้ถูกสื่อสารถ่ายทอด ความรู้ได้ด้วยชุดภาษาไทย ในขณะที่เดียวกันก็เก็บกด ปิดกั้น ชุดระเบียบความรู้ทางภาษาอื่นๆ เป็นเพียงชุดความรู้ทางภาษาชุดหนึ่งที่ทำให้ความเข้าใจได้ด้วยชุดระเบียบทางภาษาไทย หรือเก็บกด ปิดกั้น ให้เป็นอัตลักษณ์ทางภาษา ที่ต้องสื่อสาร ส่งผ่าน ภายใต้ชุดระเบียบทางภาษาไทย หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง ชุดระเบียบทางภาษาไทยที่ไหลเวียนอยู่ในพื้นที่การศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่มีต่อชาวปาเกญอ เป็นชุดระเบียบภาษาของความรู้/ ภาษาของความรู้ มิใช่ ความรู้ของภาษา

2) การหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ

ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในกระบวนการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อชาวปาเกญอ เป็นกระบวนการที่สืบเนื่องมาจากกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอ ของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อของวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่การศึกษารูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรม (แผนกสายสามัญ)

โดยภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา ในกระบวนการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อของชาวปาเกญอ ผ่านการหล่อหลอมจากความรู้การศึกษารูปแบบในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” ผ่านวาทกรรมชุดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่มีความเข้มข้นในการหล่อหลอม ความคิด ความเชื่อ ที่แตกต่างกัน ของวาทกรรมแต่ละชุดอาจพิจารณาได้จากกระบวนการถ่ายทอดความรู้ในประเด็นที่ 1 เกี่ยวกับภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปาเกญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา

พิจารณาได้ว่า ความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ เป็นการหล่อหลอมจากความรู้เรื่องระเบียบวินัย ภายใต้การกำกับการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อจากความรู้เรื่องภาษาไทย กล่าวคือ

วาทกรรมชุดระเบียบวินัยที่เป็นตัวเชื่อมประสานชุดระเบียบการศึกษาวิถีพุทธกับชุดระเบียบการศึกษาระแสหลักให้อยู่ในพื้นที่เดียวกัน ที่ถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ให้ผลผสมผสาน กลมกลืนอยู่ภายใต้การศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” ที่หยิบโยงความรู้แนวทางปฏิบัติชุดระเบียบการศึกษาวิถีพุทธกับชุดระเบียบการศึกษาระแสหลักอยู่ความรู้ของ กฎระเบียบ ข้อบังคับ ในรูปแบบของระเบียบวินัยต่างๆ ที่กำกับ ควบคุม แนวทางปฏิบัติของชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา วาทกรรมชุดระเบียบวินัยเป็นการถ่ายทอดความรู้ที่ทะลุลงเข้าสู่การกำกับ ควบคุมจัดพฤติกรรม ให้อยู่ภายใต้การกำกับ ควบคุม ของชุดระเบียบวินัยที่อยู่ ภายใต้กำกับของชุดระเบียบทางภาษาไทย ที่เป็นภาษาที่โยงใยชุดความรู้ต่างๆ ที่ต้องถ่ายทอดความรู้เป็นภาษาไทย หรือภาษาไทยเป็นภาษาหลักในการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ชุดระเบียบวินัยก็เป็นชุดความรู้ชุดหนึ่งที่ถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับกฎระเบียบ ข้อบังคับ ในรูปแบบของระเบียบวินัยต่างๆ ออกมาในรูปแบบของภาษาไทย หรือหากกล่าวให้กระชับ ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นการหล่อหลอมที่เกิดจากความรู้ชุดระเบียบวินัยภายใต้การถ่ายทอดความรู้ด้วยชุดระเบียบทางภาษาไทย

3) การปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อ

ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในกระบวนการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อ เป็นกระบวนการที่สืบเนื่องมาจากกระบวนการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่มีภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษา ผ่านความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอเกี่ยวกับวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาระแสหลัก วาทกรรมชุดระเบียบวินัย วาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ที่หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ จากการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ในการศึกษารูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” ที่มีความเข้มข้นการปฏิบัติตนบนฐานความคิด ความเชื่อ ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ

3.1) การปฏิบัติตนบนฐานของความคิดและ ความเชื่อของชาวปากะญอ บนฐานความคิด ความเชื่อวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษาระแสหลัก

และบนฐานความคิด ความเชื่อวาทกรรมชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย เป็นการปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อ ออกมาในรูปแบบของการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ที่ถ่ายทอดความรู้จากชุดระเบียบความรู้ตามแนวทางการศึกษากระแสหลักและชุดระเบียบความรู้ทางภาษาไทย ที่แสดงถึงความเหลื่อมล้ำกันของชาวปากะญอกับสังคมกระแสหลัก การปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อเกี่ยวกับความเหลื่อมล้ำกันของชาวปากะญอ จึงเป็นไปในลักษณะลดทอนความเหลื่อมล้ำของชาวปากะญอกับสังคมกระแสหลัก

3.2) การปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ บนบนฐานความคิด ความเชื่อชุดระเบียบวินัย เป็นการปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อ ออกมาในรูปแบบของการหล่อหลอมความคิด ความเชื่อ ที่ถ่ายทอดความรู้จากชุดระเบียบวินัยที่แสดงถึงการยอมรับในแนวปฏิบัติของชาวปากะญอที่มีต่อตนเอง

จากการปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อของชาวปากะญอ ทั้งสองรูปแบบของชาวปากะญอ แสดงถึงความเข้มข้น แตกต่าง ซึ่งนำไปสู่ขั้นตอนการขยายตัวสู่บุคคลอื่น ที่เกิดจากการยอมรับ จากภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอ ในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่ถ่ายทอดการศึกษาสู่ชาวปากะญอ ในการศึกษาในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)”

4) การขยายตัวสู่บุคคลอื่น

ภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ในกระบวนการขยายตัวสู่บุคคลอื่น เป็นกระบวนการที่สืบเนื่องมาจากกระบวนการปฏิบัติบนบนฐานความคิด ความเชื่อ หล่อหลอมความคิด ความเชื่อ จากการถ่ายทอดความรู้เกี่ยวกับระเบียบวินัยสู่ชาวปากะญอ ในการศึกษาในรูปแบบ “โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา (แผนกสายสามัญ)” เป็นภาคปฏิบัติการของวาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา ที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้สู่ชาวปากะญอ ในการศึกษาในรูปแบบโรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา หรือกล่าวอีกนัย วาทกรรมการศึกษาที่มีต่อชาวปากะญอในพื้นที่โรงเรียนพระปริยัติธรรมพระชัยยะวงศาพัฒนา เป็นวาทกรรมเกี่ยวกับชุดระเบียบวินัย